

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»

3η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

Κολυμβάρι, 18 Ιουνίου 2024

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύγκλιση Επιτροπής Παρακολούθησης - Ημερήσια Διάταξη

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, η οποία συγκροτήθηκε με την αριθμ. 4029/2.9.2022 (ΦΕΚ 4870/Β/15.9.2022) Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης και τροποποιήθηκε με τις αριθμ. 2341/10-5-2022 (ΦΕΚ 3297/Β/18.5.2023) και 2057/24-04-2024 (ΦΕΚ 2635/Β/02.05.2024) Αποφάσεις, **συνήλθε στην 3η Συνεδρίασή της, στις 18 Ιουνίου 2024**, στο Κολυμβάρι Κρήτης, μετά την αριθμ. 2344/15-05-2024 πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Σταύρου Αρναουτάκη, Περιφερειάρχη Κρήτης.

Στην 3η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 παρέστησαν **35 μέλη με δικαίωμα ψήφου (25 Δια ζώσης, 10 Διαδικτυακά) επί συνόλου 47 μελών και 12 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου** (επισυνάπτεται κατάλογος συμμετεχόντων).

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, και μετά από πρόταση του Προέδρου της Επ. Πα. εγκρίθηκε από τα μέλη η **Ημερήσια Διάταξη** ως ακολούθως:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης
2. Έγκριση Πρακτικών 2ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης
3. Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης
4. Εισήγηση εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
5. Εισήγηση εκπροσώπων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

1. Ενημέρωση για την πρόοδο - ολοκλήρωσης του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ 2014-2020»
2. Πορεία υλοποίησης του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027
3. Ενημέρωση για την πρόοδο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων

4. Ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων - Έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων
5. Παρουσίαση της Χαρτογράφησης Υποδομών Εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Κρήτης
6. Ενημέρωση για θέματα Αξιολόγησης του Προγράμματος
7. Ενημέρωση για τα έργα στρατηγικής σημασίας
8. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής Πληροφόρησης και Επικοινωνίας του Προγράμματος
9. Συζήτηση

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων
  - Ενημέρωση για τους Αναγκαίους και Πρόσφορους Όρους
  - Αναθεώρηση STEP
  - Ενδιάμεση Επανεξέταση Προγραμμάτων 2021-2027
2. Συζήτηση

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από την παρουσίαση των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης και τη συζήτηση που ακολούθησε, κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα:

➤ **Έγκριση Πρακτικών 2ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης**

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε ομόφωνα τα Πρακτικά της 2ης Συνεδρίασής της.

Ακολούθησε η εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης και χαιρετισμοί από τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων ΕΣΠΑ.

➤ **Παρουσίαση της προόδου - ολοκλήρωσης του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ 2014-2020»**

Η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο – ολοκλήρωσης του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ 2014-2020». Το Πρόγραμμα απορρόφησε το σύνολο του εγκεκριμένου του Π/Υ με επίτευξη του πλαισίου επίδοσης. Βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες κλεισίματος του προγράμματος προκειμένου να υποβληθεί η έκθεση κλεισίματος στο πλαίσιο του χρονοδιαγράμματος που έχει τεθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

➤ **Παρουσίαση της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 – Εξειδίκευση νέων Δράσεων**

Η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος. Αναφέρθηκε στα βασικά στοιχεία ενεργοποίησής του, δίνοντας έμφαση στις εξειδικεύσεις, στις προσκλήσεις που έχουν δημοσιοποιηθεί, στις Εντάξεις, στις Νομικές Δεσμεύσεις και στις Δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί.

Επίσης, παρουσίασε στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, τις δράσεις που εξειδικεύονται και για τις οποίες εισηγείται τα κριτήρια αξιολόγησης για έγκριση από την Επιτροπή.

Οι Δράσεις αυτές είναι:

- Δράση 2.5.1.2 – «Συμπλήρωση / Αναβάθμιση υποδομών ύδρευσης (νέες πράξεις)»
- Δράση 4.2.2.3 – «Αναβάθμιση/συμπλήρωση των κτιριακών εγκαταστάσεων α'/βάθμιας και β'/βάθμιας εκπαίδευσης (ενίσχυση φυσικής προσβασιμότητας των σχολικών εγκαταστάσεων για μαθητές/τριες ΑμεΑ)»
- Δράση 4.6.1.1 – «Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος (νέες πράξεις)»
- Δράση 4.11.1.3 – «Πρώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης (σχολικό έτος 2024-2025)»
- Δράση 4.11.2.2 – «Κέντρα Κοινότητας (νέες δομές)»
- Δράση 4.11.3.1 – «Δομές Παροχής Αγαθών (νέες δομές)»
- Δράση 4.11.13.2 – «Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΑμεΑ) (νέες δομές)»

Η εξειδίκευση των δράσεων και οι τροποποιήσεις αυτών εγκρίνονται από τον Περιφερειάρχη Κρήτης.

➤ **Παρουσίαση του προγραμματισμού των προσκλήσεων - Έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων**

Η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» παρουσίασε αναλυτικά στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης τον προγραμματισμό των προσκλήσεων που προτίθεται να εκδώσει έως 31 Δεκεμβρίου 2024. Ο πίνακας των προσκλήσεων δύναται να τροποποιείται τρεις φορές το έτος, εγκρίνεται από τον Περιφερειάρχη Κρήτης και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ.

Επιπλέον, εισηγήθηκε αναλυτικά στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για την έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής των πράξεων, για τις παραπάνω δράσεις οι οποίες εξειδικεύονται και για τις οποίες πρόκειται να εκδοθούν προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος σύμφωνα με τον προγραμματισμό των προσκλήσεων, ο οποίος παρουσιάστηκε.

*Η Επιτροπή Παρακολούθησης, αφού ενημερώθηκε για την εξειδίκευση των νέων δράσεων του προγράμματος, **ενέκρινε τη μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία επισυνάπτονται στο συνημμένο Παράρτημα Ι και εξουσιοδότησε την ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» για πιθανές ήσσονος σημασίας προσαρμογές ως αποτέλεσμα παρατηρήσεων - υποδείξεων των υπηρεσιών της ΕΕ ή / και των αρμόδιων Εθνικών Αρχών.***

➤ **Παρουσίαση της προόδου των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων**

Η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για την πρόοδο ενεργοποίησης και εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA.

➤ **Παρουσίαση της Χαρτογράφησης Υποδομών Εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Κρήτης**

Η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» παρουσίασε στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης την χαρτογράφηση των υφισταμένων υποδομών εκπαίδευσης της περιφέρειας, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2024.

➤ **Συζήτηση – Παρεμβάσεις Συμμετεχόντων**

Ακολούθησαν παρεμβάσεις και συζήτηση επί των ανωτέρω παρουσιάσεων από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, από εκπροσώπους εθνικών και τοπικών αρχών, καθώς και από τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ειδικότερα επισημάνθηκαν τα ακόλουθα:

- Οι εκπρόσωποι της Ε.Ε. συνεχάρησαν για την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος της περιόδου 2014-2020, καθώς και για την εκκίνηση του νέου Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027. Επιπλέον παρότρυναν όλους τους φορείς για την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης και την ενεργοποίηση νέων έργων. Ειδικότερα ο εκπρόσωπός της DG REGIO έδωσε διευκρινήσεις για την ολιστική προσέγγιση στον τομέα των υδάτων με στόχο την αποφυγή δυσλειτουργιών που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν σε κάποια έργα στην Ελλάδα.
- Ο σημαντικός ρόλος που έχει διαδραματίσει η πολιτική συνοχής στην ανάπτυξη των Περιφερειών και ως εκ τούτου η ανάγκη να συνεχιστεί και μετά το 2027 ως μια από τις βασικές ευρωπαϊκές πολιτικές διατηρώντας το ρόλο των Περιφερειών στην αποκεντρωμένη διαχείριση των πόρων.
- Η ανάγκη εξασφάλισης των απαιτούμενων πιστώσεων για την ομαλή χρηματοδότηση των έργων ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+.
- Η ανάγκη ενίσχυσης των πόρων που προορίζονται για την αντιμετώπιση των δράσεων πολιτικής προστασίας (αντιπλημμυρικά, σχέδια διαχείρισης καταστροφών κλπ).
- Η ανάγκη επανεξέτασης της απαίτησης της ολιστικής προσέγγισης στη διαχείριση των υδάτων στα ΠΕΠ λόγω των περιορισμένων πόρων που διατίθενται. Οι πόροι αυτοί θα κατευθυνθούν σε πολύ μικρό αριθμό δικαιούχων (1 έως 2), αποκλείοντας από τη χρηματοδότηση σημαντικές παρεμβάσεις στον τομέα της διαχείρισης των υδάτων.
- Η ανάγκη αύξησης των πόρων του προγράμματος στις δράσεις που αφορούν στην επιχειρηματικότητα.
- Η ενίσχυση των δράσεων που υποστηρίζουν την ανάπτυξη της υπαίθρου.
- Η αντιμετώπιση του προβλήματος της στατικής επάρκειας των κτιρίων τα οποία εκσυγχρονίζονται ενεργειακά κατά τρόπο ολοκληρωμένο.

➤ **Αξιολογήσεις του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ 2014-2020» - 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027**

Η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για τις Αξιολογήσεις που αφορούν στο Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ 2014-2020». Οι αξιολογήσεις αυτές είναι:

- Αξιολόγηση Επιπτώσεων των Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) των ΠΕΠ 2014-2020
- Αξιολόγηση επιπτώσεων των χωρικών εργαλείων στην Ελλάδα 2014-2020
- Μελέτη αποτίμησης της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19

Επιπλέον, η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» εισηγήθηκε στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης την έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης **ενέκρινε την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027**, το οποίο επισυνάπτονται στο συνημμένο Παράρτημα II και εξουσιοδότησε την ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» για πιθανές ήσσονος σημασίας προσαρμογές ως αποτέλεσμα παρατηρήσεων - υποδείξεων των υπηρεσιών της ΕΕ ή / και των αρμόδιων Εθνικών Αρχών.

➤ **Έργα στρατηγικής σημασίας**

Η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για τα έργα στρατηγικής σημασίας του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.

Τα έργα στρατηγικής σημασίας θα επαναπροσδιοριστούν στην 1^η αναθεώρηση του προγράμματος συμπεριλαμβάνοντας και ένα τουλάχιστον έργο ΕΚΤ+.

➤ **Πρόοδος υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και Επικοινωνία του Προγράμματος**

Η Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Κρήτη» ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για τα συμπεράσματα από την αξιολόγηση της υλοποίησης της Στρατηγικής του ΕΠ «Κρήτη» 2014-2020 και για την πορεία εφαρμογής των δράσεων προβολής και επικοινωνίας του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, οι οποίες είναι σύμφωνες με τον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Επισημάνθηκε ο σημαντικός ρόλος των ίδιων των δικαιούχων στην προβολή/δημοσιότητα των έργων ΕΣΠΑ.

➤ **Ειδικά θέματα από τις υπηρεσίες της ΕΑΣ:**

- Ενημέρωση από εκπρόσωπο της ΕΑΣ / ΕΥΣΣΑΕ για την πρόοδο υλοποίησης των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027, της Πλατφόρμας Στρατηγικών Τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης των Προγραμμάτων.
- Ενημέρωση για την πρόοδο έγκρισης των Αναγκαίων Πρόσφορων Όρων.
- Ενημέρωση για τις ρυθμίσεις του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου 2021-2027 που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των Προγραμμάτων που στηρίζονται από τα Ταμεία και την υλοποίησή τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με αναπηρία.

Η παρούσα Απόφαση συντάχθηκε, διαβάστηκε στα Μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης και υπογράφηκε από τον Πρόεδρο της.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021 - 2027**

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ**

5

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συνημμένα:

- Κατάλογος συμμετεχόντων μελών Επ. Παρ.
Παρόντα Μέλη Επιτροπής Παρακολούθησης
Με δικαίωμα Ψήφου : 35 μέλη
Χωρίς δικαίωμα Ψήφου : 12 μέλη
- Παράρτημα Ι – Μεθοδολογία και Κριτήρια επιλογής δράσεων
- Παράρτημα ΙΙ – Σχέδιο Αξιολόγησης – Έκδοση 2.0

Κατάλογος συμμετεχόντων μελών Επ. Παρ.

Παρόντα Μέλη Επιτροπής Παρακολούθησης

Με δικαίωμα Ψήφου : 35 μέλη

Χωρίς δικαίωμα Ψήφου : 12 μέλη

Α. ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

1	Πρόεδρος Επιτροπής Παρακολούθησης	Αρναουτάκης Σταύρος
2	Γενική Διευθύντρια Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ	Γεωργοπούλου Ζωή
3	Προϊσταμένη ΕΥΔ Προγράμματος "Κρήτη"	Κασωτάκη Μαρία
4	Προϊστάμενος ΕΥΣΠεΠ	Κύρκογλου Χρήστος
	Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ)	Προβατά Σταματία
5	Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ)	Κορνιλάκης Ανδρέας
6	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων	Σγουρομύτη Θεοδώρα
7	Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας	Γυπάκης Αντώνιος
8	Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας	Πύρρος Πρόδρομος
9	Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής	Στέφου Μαρίνα
10	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της ΜΟΔ ΑΕ	Ζαχόπουλος Βασίλης
11	Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Κούρτελη Χρυσούλα
12	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων	Γιοχάλα Μαριάννα
13	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Πολιτισμού	Ζώρη Όλγα
14	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Τουρισμού	Καριωτάκη Κλεάνθη
15	Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας	Αχείμαστος Αναστάσιος
16	Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας "Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης"	Κοκκίνη Γεωργία
17	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών	Κουτσολουκά Άννα
18	Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Φωκά Αθηνά
19	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Κουτσούμπα Μαίρη
20	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)	Νικολιδάκης Γρηγόρης
21	Εκπρόσωπος της ΠΕΔ Κρήτης	Σημανδηράκης Παναγιώτης
22	Εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ)	Ανδρουλάκης Ιωάννης
23	Εκπρόσωπος της Περιφερειακής Επιτροπής Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ) της Περιφέρειας Κρήτης	Λιονή Μαρία

24	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΜΕΑ)	Γερόνυμος Χαραλάμπος
25	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας	Κολλίγρη Μαρία
26	Εκπρόσωπος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΟΕΕ)	Μαυράκης Γιώργος
27	Εκπρόσωπος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου (ΓΕΩΤΕΕ)	Δασκαλάκη Άννα
28	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος του Συνδέσμου Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδος (ΣΕΠΕ)	Τζωρτζακάκης Αλέξανδρος
29	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος Φορέων Κοινωνικής Οικονομίας	Κανάκης Στυλιανός
30	Εκπρόσωπος Περιβαλλοντικών Οργανώσεων	Μίχαλος Δημήτριος
31	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (ΕΦΕΠΑΕ)	Φραγκάκης Αριστείδης
32	Εκπρόσωπος του φορέα ΟΧΕ - ΒΑΑ Δήμου Ηρακλείου	Καλοκαιρινός Αλέξιος
33	Εκπρόσωπος του φορέα ΟΧΕ - ΒΑΑ Δήμου Ρεθύμνου	Μαλάς Άγγελος
34	Εκπρόσωπος του φορέα ΟΧΕ - ΒΑΑ Δήμου Χανίων	Καλογριδάκης Μιχαήλ
35	Εκπρόσωπος του φορέα ΟΧΕ "Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον & Πολιτισμός"	Δασκαλάκη Χρυσή

Β. ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

1	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)	Πετράκης Ιωάννης
2	Εκπρόσωπος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας	Σακελλαρίου Αθανάσιος
3	Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DG REGIO	Πανταζάτος Παναγιώτης
4	Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DG EMPL	Γαλαίου Κυριακή
	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DG EMPL	COSTINESCU CRISTIANA
5	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Σχεδιασμού της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)	Δημητρέλος Ιωάννης
6	Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)	Γερογιαννάκη Σοφία
7	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)	Γαβαλάς Νικόλαος
8	Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων»	Τρουλάκης Δημήτριος
9	Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ)	Τζουμάκα Ευαγγελία
10	Εκπρόσωπος της Μονάδας Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΜΟΝ-ΕΣΕΕ)	Έγκε Μίτσα
11	Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης των προγραμμάτων INTERREG 2021-2027	Σαμακοβλή Αικατερίνη
12	Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας "Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας"	Αθανασίου Σοφία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»**

**Μεθοδολογία Αξιολόγησης
και Κριτήρια Επιλογής Πράξεων**

Ιούνιος 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
Μεθοδολογία αξιολόγησης	5
Επιλογή μεθοδολογίας αξιολόγησης	6
Στάδια επιλογής πράξεων	7
Κριτήρια επιλογής πράξεων	8
ΣΤΑΔΙΟ Α΄: Έλεγχος πληρότητας πρότασης	8
ΣΤΑΔΙΟ Β΄: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων	9
Προσαρμογή κριτηρίων και προσδιορισμός τρόπου βαθμολόγησής	11
Μεθοδολογία και κριτήρια επιλογής πράξεων των Δράσεων	12

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι αρμοδιότητες των Διαχειριστικών Αρχών (ΔΑ) όσον αφορά στην επιλογή και έγκριση πράξεων προβλέπονται στον καν. (ΕΕ) 2021/1060.

Σύμφωνα με το **άρθρο 73 - «Επιλογή πράξεων από τη διαχειριστική αρχή» του καν. 2021/1060** η ΔΑ καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες που δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι διαφανή, εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και σε εμποδιζόμενα άτομα, διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων και λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την παρ. 1 του άρθρου 191 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Ειδικότερα, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο του κανονισμού, για την επιλογή των πράξεων η ΔΑ:

α) εξασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις συμμορφώνονται με το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειάς τους με τις σχετικές στρατηγικές στις οποίες βασίζεται το πρόγραμμα, και ότι συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος·

β) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου, συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές και έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου·

γ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις αντιπροσωπεύουν τη βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται και της επίτευξης των στόχων·

δ) επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα·

ε) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ληφθεί δεόντως υπόψη η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, βάσει των απαιτήσεων της εν λόγω οδηγίας·

στ) επαληθεύει ότι όταν οι πράξεις έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη διαχειριστική αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο·

ζ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου Ταμείου και ότι εντάσσονται σε έναν τύπο παρέμβασης·

η) διασφαλίζει ότι οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α)·

θ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις δεν επηρεάζονται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την επιτέλεση των πράξεων·

ι) διασφαλίζει την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον 5 ετών..

Επίσης με το **άρθρο 63 του καν. 2021/1060** ρυθμίζονται θέματα επιλεξιμότητας των δαπανών και συγκεκριμένα στην παρ. 6 προβλέπεται ότι οι πράξεις δεν επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία σε

περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενό τους ή υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβληθεί η πρόταση από το δικαιούχο (αίτηση χρηματοδότησης) βάσει του Προγράμματος, ανεξαρτήτως του αν έχουν εκτελεστεί όλες οι σχετικές πληρωμές, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 20 του κανονισμού για πράξεις που ανταποκρίνονται σε έκτακτες περιστάσεις.

Επίσης, στην **παρ. 9** του ίδιου άρθρου του κανονισμού ορίζεται ότι μια πράξη μπορεί να λαμβάνει στήριξη από ένα ή περισσότερα Ταμεία ή από ένα ή περισσότερα Προγράμματα και από άλλα μέσα της Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι δαπάνες που δηλώνονται σε μια αίτηση πληρωμής για ένα από τα Ταμεία δεν δηλώνονται για κανένα από τα παρακάτω:

- στήριξη από άλλο Ταμείο ή μέσο της Ένωσης
- στήριξη από το ίδιο Ταμείο στο πλαίσιο άλλου Προγράμματος.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 40 του ίδιου Κανονισμού, η Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίνει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των πράξεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών αλλαγών.

Οι απαιτήσεις του καν. (ΕΕ) 2021/1060 έχουν ενσωματωθεί στον **Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ 61/Α/2022)** και συγκεκριμένα στο **άρθρο 35 «Εξειδίκευση Προγράμματος»**, στο **άρθρο 36 «Ένταξη πράξεων στα Προγράμματα»**, στο **άρθρο 40 «Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών στα Προγράμματα»** και στο **άρθρο 51 «Σύγκρουση συμφερόντων»**, όπου ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στην επιλογή και έγκριση των πράξεων.

Σημειώνεται ότι:

✓ Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, η ΔΑ λαμβάνει υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την τήρηση των αρχών και των δικαιωμάτων του.

Τα σχετικά θεμελιώδη δικαιώματα που εξετάζονται είναι τα ακόλουθα: 8 Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, 16 Επιχειρηματική ελευθερία, 21 Απαγόρευση διακρίσεων, 23 Ισότητα ανδρών και γυναικών, 26 Ένταξη ατόμων με αναπηρίες, 37 Προστασία του περιβάλλοντος, 41 Χρηστή διοίκηση, 42 Πρόσβαση στα έγγραφα και ανάλογα τις προς αξιολόγηση προτάσεων και: 16 Επιχειρηματική ελευθερία, 17 Ιδιοκτησία, 33 Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή, 36 Πρόσβαση στις υπηρεσίες οικονομικού ενδιαφέροντος, 38 Προστασία του καταναλωτή. Εφόσον, η ΔΑ έχει υπόνοια/ένδειξη μη συμμόρφωσης σε αρχή ή δικαίωμα του Χάρτη ανατρέχει σε «Υποστηρικτική Λίστα κατά την αξιολόγηση, και επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων», η οποία δίνει κατευθυντήριες οδηγίες ως προς την τήρηση των αρχών και των δικαιωμάτων του Χάρτη, προκειμένου η ΔΑ να διαπιστώσει ως προς ποιο δικαίωμα δεν υπάρχει συμμόρφωση. Η ΔΑ λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της πρότασης. Στην περίπτωση που η πρόταση δεν μπορεί να βελτιωθεί η ΔΑ απορρίπτει την πρόταση.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» λαμβάνοντας υπόψη και τις **«Οδηγίες για την Αξιολόγηση προτάσεων (πλην κρατικών ενισχύσεων) που συγχρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα που υποστηρίζονται από τα Ταμεία ΕΤΠΑ (στόχος «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη»)**, ΕΚΤ+, ΤΣ, ΤΔΜ και ΕΤΘΑΥ» (ΕΥΘΥ) διαμόρφωσε την μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής που θα εφαρμοσθούν κατά την διαδικασία αξιολόγησης των πράξεων που θα υποβληθούν **στο πλαίσιο των δράσεων που εξειδικεύονται στο Έγγραφο Εξειδίκευσης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.**

Μεθοδολογία αξιολόγησης

Βασικό στάδιο της διαδικασίας είναι η *αξιολόγηση* των προτάσεων που υποβάλλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι, κατόπιν πρόσκλησης που εκδίδει η ΔΑ. Η επιλογή της μεθοδολογίας αξιολόγησης, η προσαρμογή (προσθήκη, εξειδίκευση) των προτεινόμενων, στις παρούσες οδηγίες, κριτηρίων επιλογής πράξεων καθώς και η βαρύτητα και η βαθμολόγηση αυτών, που θα γίνει από τη ΔΑ, διαφοροποιείται / προσαρμόζεται ανάλογα με τις δράσεις και τους ειδικότερους στόχους των προσκλήσεων.

Η μεθοδολογία και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των πράξεων εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Σε κάθε περίπτωση η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων θα πρέπει να είναι διαφανή και σαφώς περιγεγραμμένα και να συνοδεύουν την πρόσκληση υποβολής προτάσεων, ώστε να είναι εκ των προτέρων γνωστοί οι όροι και οι προϋποθέσεις αξιολόγησης των προτάσεων.

Τα εγκεκριμένα κριτήρια δεν μπορούν να τροποποιούνται κατά τη διαδικασία της επιλογής των πράξεων στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης.

Οι βασικές μεθοδολογίες αξιολόγησης είναι:

- **Άμεση Αξιολόγηση.**

Εφόσον επιλεγεί η άμεση αξιολόγηση, στην πρόσκληση ορίζεται η αρχική καθώς και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων. Κάθε πρόταση που υποβάλλεται αξιολογείται άμεσα χωρίς να απαιτείται να παρέλθει η προθεσμία υποβολής. Εφόσον η πρόταση ικανοποιεί τα κριτήρια που ορίζονται στην πρόσκληση προωθείται για ένταξη στο Πρόγραμμα. Η αξιολόγηση των υποβαλλομένων προτάσεων συνεχίζεται, με τη σειρά της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής τους στο ΟΠΣ, μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της πρόσκλησης ή αξιολογηθεί ο συνολικός αριθμός των προτάσεων.

Στην περίπτωση εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού, η ΔΑ ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω του ιστότοπου του Προγράμματος.

- **Συγκριτική Αξιολόγηση.**

Στη συγκριτική αξιολόγηση ορίζεται στην πρόσκληση η αρχική καθώς και η καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία πρέπει να υποβληθούν οι προτάσεις των δυνητικών δικαιούχων. Η έναρξη της αξιολόγησης των προτάσεων ξεκινά μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων. Από τα κριτήρια τα οποία βαθμολογούνται προκύπτει η συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, βάσει της οποίας θα καθοριστεί η σειρά κατάταξης των προτάσεων. Οι προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της πρόσκλησης) είναι εκείνες με τις υψηλότερες βαθμολογίες.

Επιλογή μεθοδολογίας αξιολόγησης

Για τη λήψη της απόφασης σχετικά με τη μεθοδολογία αξιολόγησης που θα επιλεγεί, η ΔΑ τεκμηριώνει την καταλληλότητα της επιλεγείσας μεθοδολογίας και εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

Κατά κανόνα η **άμεση αξιολόγηση** είναι ταχύτερη κατά τη διεκπεραίωσή της και επιτρέπει στους δυνητικούς δικαιούχους που διαθέτουν ετοιμότητα υποβολής προτάσεων (και πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις της πρόσκλησης) να χρηματοδοτηθούν χωρίς σημαντικές καθυστερήσεις, αφού κάθε πρόταση αξιολογείται με τη σειρά υποβολής της.

Η **συγκριτική αξιολόγηση**, παρά το γεγονός ότι κατά κανόνα είναι περισσότερο χρονοβόρα διαδικασία, καθώς προϋποθέτει να έχει υποβληθεί το σύνολο των προτάσεων για να αρχίσει η αξιολόγησή τους, πλεονεκτεί στην τεκμηρίωση της επιλογής των πλέον κατάλληλων πράξεων, αφού κάθε πρόταση συνοδεύεται από αναλυτική κλιμακούμενη βαθμολόγηση των κριτηρίων, βάσει της οποίας επιλέγονται τελικά οι προτάσεις με τη μεγαλύτερη συνολική βαθμολογία.

Για την επιλογή της καταλληλότερης μεθοδολογίας αξιολόγησης, ώστε να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, θα πρέπει να συνεκτιμώνται παράμετροι που συσχετίζονται με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά των δράσεων που συμπεριλαμβάνονται σε κάθε πρόσκληση.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- το πλήθος και οι αρμοδιότητες των δυνητικών δικαιούχων
Στην περίπτωση που η πρόσκληση απευθύνεται σε συγκεκριμένο δυνητικό δικαιούχο (π.χ. λόγω θεσμικής αποκλειστικής αρμοδιότητας) είναι προφανές ότι θα επιλεγεί η άμεση αξιολόγηση. Αντιθέτως, για προσκλήσεις που απευθύνονται σε πολλούς δυνητικούς δικαιούχους που διεκδικούν «ανταγωνιστικά» την χρηματοδότηση στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης κατά κανόνα επιλέγεται η συγκριτική αξιολόγηση.
- το φυσικό αντικείμενο των πράξεων
Η συγκριτική αξιολόγηση ενδείκνυται κατεξοχήν σε περιπτώσεις ομοειδών πράξεων με κοινά χαρακτηριστικά όσον αφορά το φυσικό τους αντικείμενο, για τις οποίες η σύγκριση είναι ευχερέστερη. Παράδειγμα σε κατηγορίες πράξεων όπως είναι τα ερευνητικά προγράμματα, η συγκριτική αξιολόγηση πλεονεκτεί έναντι της άμεσης. Η άμεση αξιολόγηση είναι προσφορότερη για πράξεις, η υλοποίηση των οποίων είναι επιβεβλημένη από ανελαστικές υποχρεώσεις της χώρας σε επίπεδο ΕΕ, και περιγράφονται με σαφήνεια στην πρόσκληση.
- το ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού (συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη)
Εφόσον οι πόροι που θα διατεθούν μέσω της πρόσκλησης εκτιμάται ότι επαρκούν για τη χρηματοδότηση των προτάσεων που τελικά θα υποβληθούν (π.χ. πράξεις υποδομών όπου είναι γνωστές στη ΔΑ οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν) κατά κανόνα επιλέγεται η άμεση αξιολόγηση (εφόσον άλλοι παράγοντες δεν συνηγορούν για το αντίθετο). Αντίθετα, αν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός δεν μπορεί να καλύψει το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών, είναι σκόπιμη η επιλογή της συγκριτικής αξιολόγησης.
- Τμηματοποιημένα έργα (phased)
Για τα τμηματοποιημένα (phased) έργα επιλέγεται αποκλειστικά η άμεση αξιολόγηση.
- Έργα στρατηγικής σημασίας
Για τα έργα στρατηγικής σημασίας επιλέγεται αποκλειστικά η άμεση αξιολόγηση.

Είναι προφανές ότι όλες οι ανωτέρω παράμετροι πρέπει να συνεκτιμώνται συνδυαστικά κατά την επιλογή της μεθοδολογίας αξιολόγησης των προτάσεων.

Στάδια επιλογής πράξεων

Οι προτάσεις υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ. Κατά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης, γίνεται από το πληροφοριακό σύστημα (ΟΠΣ) ένας **αρχικός έλεγχος συμβατότητας της πρότασης**, προκειμένου να επιτραπεί ή όχι η υποβολή της, με τον οποίο επιβεβαιώνεται ότι:

- Η ημερομηνία υποβολής της πρότασης είναι εντός της προθεσμίας που τίθεται στην πρόσκληση.
- Ο αιτούμενος προϋπολογισμός της πρότασης είναι εντός ορίων, εφόσον τίθενται στην πρόσκληση.
- Το τεχνικό δελτίο είναι πλήρως συμπληρωμένο.
- Η περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως αυτή ορίζεται στην πρόσκληση.
- Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη μη ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου της προτεινόμενης πράξης (σύμφωνα με την παρ. 6, άρθρο 63 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).
- Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη βεβαίωση του δικαιούχου ότι η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση (σύμφωνα με την παρ. 1, άρθρο 66 του καν. 2021/1060), ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας (σύμφωνα με το στοιχείο α), παρ. 1, άρθρο 65 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).
- Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη διασφάλιση της μη διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης από άλλο Ταμείο ή μέσο της Ένωσης ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, στο πλαίσιο της τρέχουσας ή προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (σύμφωνα με την παρ. 9, του άρθρου 63 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).

Στη συνέχεια και εφόσον έχουν διασφαλιστεί οι παραπάνω προϋποθέσεις, η αξιολόγηση των προς χρηματοδότηση πράξεων διενεργείται σε δύο στάδια:

ΣΤΑΔΙΟ Α΄: Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης.

ΣΤΑΔΙΟ Β΄: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο / ομάδα κριτηρίων.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από τα αρμόδια στελέχη της ΔΑ, ή από εξωτερικούς αξιολογητές με απόφαση της ΔΑ, για τους οποίους διασφαλίζεται ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων.

Η αξιολόγηση των προτάσεων, στην περίπτωση της άμεσης αξιολόγησης, θα πρέπει να

ολοκληρώνεται κατά κανόνα εντός **σαράντα (40) ημερών** από την ημερομηνία υποβολής στη ΔΑ της σχετικής πρότασης. Στην περίπτωση συγκριτικής αξιολόγησης, η αξιολόγηση των προτάσεων θα πρέπει να ολοκληρώνεται στις **ενενήντα (90) μέρες** μετά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων. Οι προθεσμίες αυτές είναι δυνατόν να προσαρμόζονται και να προσαυξάνονται σε ειδικές περιπτώσεις όπως σύνθετων προτάσεων ή όταν υπάρχει μεγάλος αριθμός προτάσεων που υποβάλλονται στο ίδιο χρονικό διάστημα ή καθυστερήσεις που δεν οφείλονται στη ΔΑ. Επίσης, το χρονικό διάστημα από την ενημέρωση του δικαιούχου μέχρι την αποστολή από αυτόν των συμπληρωματικών στοιχείων δεν προσμετράται στην προθεσμία που έχει η ΔΑ στη διάθεσή της για να ολοκληρώσει την αξιολόγηση.

Κριτήρια επιλογής πράξεων

ΣΤΑΔΙΟ Α΄: Έλεγχος πληρότητας πρότασης

Το Στάδιο Α΄ έχει στόχο να διασφαλίσει, ανεξάρτητα από τη μεθοδολογία της αξιολόγησης (συγκριτική ή άμεση), τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο και στην πρόσκληση, προκειμένου η πρόταση να προχωρήσει στο Στάδιο Β΄ της αξιολόγησης.

Κατά το Στάδιο Α΄ εξετάζεται η πληρότητα της πρότασης ως προς τα επιμέρους κριτήρια **όπως έχουν εγκριθεί από τις οικείες Επιτροπές Παρακολούθησης**. Ειδικότερα εξετάζεται:

- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων που ορίζονται στην πρόσκληση.
- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης της πράξης. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης, όπως κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων κλπ που η ΔΑ αναζητάει από την καρτέλα του δικαιούχου στο ΟΠΣ. *[εξετάζεται είτε στο Α΄ στάδιο της αξιολόγησης, είτε στο Β΄ στάδιο].*
- Εάν ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις έχει τη σχετική αρμοδιότητα. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης, όπως κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων κ.λπ. που η ΔΑ αναζητάει από το ΟΠΣ. Εάν ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο της πράξης και τα στοιχεία αυτά δεν υπάρχουν στο ΟΠΣ, τότε υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της πρότασης. *[εξετάζεται είτε στο Α΄ στάδιο της αξιολόγησης, είτε στο Β΄ στάδιο].*
- Η τυπική πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης. Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία και έχουν επισυναφθεί όλα τα συνοδευτικά έγγραφα (π.χ. μελέτες, διοικητικές πράξεις, τυποποιημένα έντυπα, κ.λπ.) σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση.
- Εάν η πράξη εμπίπτει στο στόχο πολιτικής, στην προτεραιότητα, στους ειδικούς στόχους, στα πεδία παρέμβασης, καθώς και στους τύπους των δράσεων και στους όρους της εκάστοτε πρόσκλησης.
- Εάν υποβάλλονται αποφάσεις των αρμόδιων ή και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.
- Στην περίπτωση πράξεων Τεχνικής Βοήθειας (ΤΒ), εάν η πράξη υποβάλλεται στο πλαίσιο

εγκεκριμένου Προγράμματος ΤΒ.

Για τα παραπάνω κριτήρια του Σταδίου Α' η **θετική τους αξιολόγηση (ΝΑΙ)** αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει το Στάδιο Β' της αξιολόγησης των προτάσεων. Διαφορετικά η πρόταση απορρίπτεται και ενημερώνεται σχετικά ο δυνητικός δικαιούχος.

ΣΤΑΔΙΟ Β': Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Κατά το Στάδιο Β' διενεργείται η αξιολόγηση των προτάσεων σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής πράξεων τα οποία διακρίνονται σε **τέσσερις βασικές ομάδες**. Ακολουθώς, παρατίθενται ενδεικτικά στοιχεία που δύνανται να αξιολογηθούν για επιμέρους κριτήρια επιλογής πράξεων:

1^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Εμπλεκόμενοι φορείς και πληρότητα περιεχομένου της πρότασης

Κατά την εξέταση της εν λόγω ομάδας κριτηρίων αξιολογείται:

- Αρμοδιότητα του δικαιούχου να υλοποιήσει την πράξη.
[εξετάζεται είτε στο Α' στάδιο της αξιολόγησης, είτε στο Β' στάδιο].
- Αρμοδιότητα του φορέα λειτουργίας και συντήρησης.
[εξετάζεται είτε στο Α' στάδιο της αξιολόγησης, είτε στο Β' στάδιο].
[στην περίπτωση που η ΔΑ αποφασίσει να εξετάσει τα δύο παραπάνω κριτήρια στο Στάδιο Α', προσαρμόζει τον τίτλο της 1ης ομάδας κριτηρίων (διαγράφει το «εμπλεκόμενοι φορείς»)]
- Πληρότητα και σαφήνεια του φυσικού αντικειμένου της πράξης.
- Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού.
- Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος.

Τα κριτήρια της 1ης Ομάδας μπορεί να είναι είτε Δυαδικά (ναι/όχι) ή Δυαδικά με αντιστοίχιση ποσοτικών τιμών ή Βαθμολογούμενα.

2^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Τήρηση θεσμικού πλαισίου και ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών

Κατά την εξέταση της εν λόγω ομάδας κριτηρίων αξιολογείται:

- Τήρηση θεσμικού πλαισίου ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών.
- Τήρηση θεσμικού πλαισίου πλην δημοσίων συμβάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Συμβατότητα της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων.
- Αειφόρος ανάπτυξη.
- Ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας (εφαρμόζεται σε έργα υποδομής με αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον 5 ετών).
- Προάσπιση και προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- Αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
- Εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

Υπογραμμίζεται ότι δεν μπορεί να ενταχθεί πράξη η οποία συμβάλλει αρνητικά έστω και σε ένα από τα παραπάνω κριτήρια.

3^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Σκοπιμότητα πράξης

Προκειμένου να αξιολογηθεί η σκοπιμότητα μιας πράξης αυτή εξετάζεται ως προς τα παρακάτω κριτήρια:

- Αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης.
- Αποτελεσματικότητα.
- Αποδοτικότητα.
- Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα, αξιοποίηση.
- Καινοτομία.

Τα κριτήρια της 3ης Ομάδας μπορεί να είναι είτε Δυαδικά (ναι/όχι) ή Δυαδικά με αντιστοίχιση ποσοτικών τιμών ή Βαθμολογούμενα.

4^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Ωριμότητα πράξης

Τα κριτήρια αυτά μπορεί να καλύπτουν:

- Στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης της πράξης
- Βαθμός πρόόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών:

Τα κριτήρια της 4ης Ομάδας μπορεί να είναι είτε Δυαδικά (ναι/όχι) ή Δυαδικά με αντιστοίχιση ποσοτικών τιμών ή Βαθμολογούμενα.

Προσαρμογή κριτηρίων και προσδιορισμός τρόπου βαθμολόγησης

Για κάθε εξειδικευμένο κριτήριο, η ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» ορίζει τον τρόπο βαθμολόγησης του, δηλαδή τις τιμές που δύναται να λάβει το εν λόγω κριτήριο και τις καταστάσεις στις οποίες αντιστοιχούν οι εν λόγω τιμές. Είναι σκόπιμο – όπου είναι εφικτό – η ΔΑ αναλύει / εξειδικεύει τα επίπεδα με ποσοτικούς όρους.

Είναι προφανές πως ο βαθμός είναι αποτέλεσμα ουσιαστικής κρίσης κατά την αξιολόγηση και θα πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς για κάθε κατηγορία κριτηρίων στους πίνακες αξιολόγησης.

Η επιλογή **δυναμικής βαθμολόγησης σε όλα τα κριτήρια εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση των προσκλήσεων άμεσης αξιολόγησης**, γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την εξειδίκευση των κριτηρίων.

Στην περίπτωση των προσκλήσεων **συγκριτικής αξιολόγησης, δύο τουλάχιστον κατηγορίες κριτηρίων πρέπει να επιδέχονται βαθμολόγηση με πολλαπλές τιμές**, ώστε να προκύπτουν κατά το δυνατόν διαφορετικοί τελικοί βαθμοί ανά πρόταση και να αποφεύγεται η ισοβαθμία. Επιλέγεται ο κατάλληλος συνδυασμός τιμών και αριθμού κριτηρίων που επιδέχονται πολλαπλή τιμή ώστε με το πέρας της αξιολόγησης να προκύπτει επαρκής βαθμολογική διαφοροποίηση των προτάσεων στην τελική κατάταξη (αποφυγή μεγάλου αριθμού ισοβαθμιών). Παράλληλα υπάρχει στάθμιση των αποτελεσμάτων μεταξύ των ομάδων κριτηρίων, με την ομάδα «Σκοπιμότητα» να έχει τον μεγαλύτερο συντελεστή στάθμισης (τουλάχιστον 50%) .

Η διαδικασία αξιολόγησης εφαρμόζεται διαδοχικά για τις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων με τη σειρά που κρίνει η Δ.Α. Σε περίπτωση που πρόταση αποκλείεται σύμφωνα με το αποτέλεσμα αξιολόγησης μιας κατηγορίας κριτηρίων, η Δ.Α. **διακόπτει την αξιολόγηση**. Ωστόσο, μπορεί να προβεί στην αξιολόγηση και άλλων κατηγοριών κριτηρίων ώστε η αιτιολογημένη απόρριψη της πρότασης να περιλαμβάνει κρίση σε μεγαλύτερο εύρος της πρότασης. Μια τέτοια επιλογή μπορεί κατά περίπτωση να είναι χρήσιμη προκειμένου να υποδειχθούν στον δυνητικό τελικό δικαιούχο και άλλες ελλείψεις και αδυναμίες της πρότασής του για το ενδεχόμενο μελλοντικής επανυποβολής της.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης καθώς και η τεκμηρίωση κάθε κριτηρίου καταγράφεται συμπληρώνοντας το Φύλλο Αξιολόγησης της Πράξης.

Μεθοδολογία και κριτήρια επιλογής πράξεων των Δράσεων

Στο πλαίσιο της προτεινόμενης μεθοδολογίας, όπως αυτή περιγράφεται παραπάνω και στη βάση της Εξειδίκευσης των Δράσεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, εξειδικεύονται τα κριτήρια επιλογής πράξεων για τις παρακάτω δράσεις :

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Δράση	Διαδικασία Αξιολόγησης
ΕΤΠΑ			
2	RSO2.5	2.5.1.2 – Συμπλήρωση / Αναβάθμιση υποδομών ύδρευσης (νέες πράξεις)	Συγκριτική
4	RSO4.2	4.2.2.3 – Αναβάθμιση/συμπλήρωση των κτιριακών εγκαταστάσεων α'/βάθμιας και β'/βάθμιας εκπαίδευσης (ενίσχυση φυσικής προσβασιμότητας των σχολικών εγκαταστάσεων για μαθητές/τριες ΑμεΑ)	Άμεση
4	RSO4.6	4.6.1.1 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος (νέες πράξεις)	Άμεση
ΕΚΤ+			
5	ESO4.11	4.11.1.3: Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης (σχολικό έτος 2024-2025)	Άμεση
5	ESO4.11	4.11.2.2: Κέντρα Κοινότητας (νέες δομές)	Άμεση
5	ESO4.11	4.11.3.1: Δομές Παροχής Αγαθών (νέες δομές)	Συγκριτική
5	ESO4.11	4.11.13.2 - Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΑμεΑ) (νέες δομές)	Συγκριτική

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»
Μονάδα Α1' - «Προγραμματισμού & Αξιολόγησης Προγράμματος»

Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027

Σχέδιο Αξιολόγησης

Ιούνιος 2024

Έκδοση 2.0

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1A Επιτελική Σύνοψη.....	5
1B Executive Summary	6
2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης	8
2.1 Εισαγωγή.....	8
2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων	9
3. Πλαίσιο Σχεδίου Αξιολόγησης	9
3.1 Αρμοδιότητες και συντονισμός εμπλεκόμενων φορέων	9
3.2 Ρόλος εταίρων και εμπλεκόμενων μερών	13
3.3 Ανεξαρτησία αξιολογητών	14
3.4 Πρόγραμμα Κατάρτισης.....	15
3.5 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων.....	16
3.6 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας.....	17
4. Αξιολογήσεις.....	20
ΜΕΡΟΣ Α: Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων	20
4.1 Συνοπτικός πίνακας.....	20
Πίνακας 1: Συνοπτικός Πίνακας σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	20
Πίνακας 2: Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	22
ΜΕΡΟΣ Β: Ανάλυση αξιολογήσεων.....	24
Α/Α 1: Αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020	24
Α/Α 2: Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	25
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 2 «Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	25
Α/Α 3: Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	26
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 3 «Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027».....	26
Α/Α 4: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	27
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 4 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	27

A/A 5: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (περιφερειακή αξιολόγηση με κοινές τεχνικές προδιαγραφές για όλες τις Περιφέρειες).....	29
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 5 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας»	29
A/A 6: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας : Εγγύηση για το Παιδί (περιφερειακή αξιολόγηση με κοινές τεχνικές προδιαγραφές για όλες τις Περιφέρειες)	31
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 6 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας : Εγγύηση για το Παιδί»	31
A/A 7: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	33
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 7 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών»	34
A/A 8: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	35
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 8 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ»	35
A/A 9: Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	36
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 9 «Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»	36
A/A 10: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	38
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 10 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ» ...	38
A/A 11: Αξιολόγηση έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	40
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 11 «Αξιολόγηση έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»	40
A/A 12: Τελική Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	41
Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 12 «Τελική Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»	41
A/A 13: Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	42

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 13 «Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»	42
Πίνακας 3: Ενδεικτικός πίνακας σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	44

1Α Επιτελική Σύνοψη

Ο σχεδιασμός της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027 για την Περιφέρεια Κρήτης στοχεύει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των αδυναμιών και των ασυνεχειών στην παραγωγική διαδικασία καθώς και στην ενίσχυση των ισχυρών σημείων της περιφερειακής οικονομίας.

Το Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 υιοθετεί τους τέσσερις αναπτυξιακούς στόχους του Στρατηγικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας για Ποιοτική Ανάπτυξη, Ενεργό Περιβαλλοντική Διαχείριση, Δυναμική Κοινωνική Συνοχή και Αποτελεσματική Διακυβέρνηση.

Οι αξιολογήσεις στην νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027 δίνουν έμφαση στη λογική της παρέμβασης, στους στόχους των προγραμμάτων και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεών τους.

Στην λογική αυτή οι αξιολογήσεις συνεισφέρουν στην βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού του Προγράμματος, δίνοντας δυνατότητα για την όποια αναθεώρησή του, αλλά και στη βελτίωση της αποδοτικότητάς του και την εκτίμηση των επιπτώσεων των δράσεων που χρηματοδοτεί. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί -και συνεπώς είναι μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης- η επίπτωση των όποιων εξωτερικών παραγόντων στα αποτελέσματα ενός Προγράμματος.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης καθορίζει τη στρατηγική για την αξιολόγηση του Προγράμματος καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής του λαμβάνοντας υπόψη τα διδάγματα από τις αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, καθώς και το χρηματοοικονομικό πλαίσιο.

Το Σχέδιο, μέσω της παροχής τεκμηριωμένων πληροφοριών για βασικές πτυχές του Προγράμματος, σκοπεύει να συμβάλλει στη λήψη αποφάσεων που θα οδηγήσουν στη χρηστή διαχείριση των οικονομικών πόρων και στη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων, βελτιώνοντας την καθημερινότητα των πολιτών.

Η πρόοδος στην εφαρμογή του Σχεδίου Αξιολόγησης, καθώς και τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, θα τροφοδοτήσουν την ενδιάμεση επανεξέταση καθώς και την τελική έκθεση υλοποίησης του Προγράμματος, ώστε να υπάρχει συσχέτιση τόσο με την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος όσο και με τις κανονιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων 2021/1060. Το σχέδιο θα επανεξετάζεται τακτικά ούτως ώστε να ανταποκρίνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες του Προγράμματος.

Στο Σχέδιο Αξιολόγησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 περιλαμβάνονται τριών (3) κατηγοριών αξιολογήσεις:

- Αξιολογήσεις που καταγράφουν την αποτελεσματικότητα – αποδοτικότητα του σχεδιασμού του Προγράμματος.
- Αξιολογήσεις που καταγράφουν την αξιολόγηση του σχεδιασμού επί μέρους στρατηγικών, όπως αυτές χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος.

- Αξιολογήσεις που αποτιμούν τις επιπτώσεις από την εφαρμογή των χρηματοδοτούμενων δράσεων του Προγράμματος.

Επιπλέον περιλαμβάνει αξιολόγηση επιπτώσεων των δράσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020.

Καλύπτει τον χρονικό ορίζοντα υλοποίησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και εκτείνεται από τον Νοέμβριο του 2024 έως και τον Ιούνιο του 2029.

Ο συνολικός αριθμός των σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων ανέρχεται σε 13, με εκτιμώμενο προϋπολογισμό 643.000 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ (συνολικό κόστος 797.320 €).

Από τις αξιολογήσεις αυτές, μία (1) είναι η αξιολόγηση επιπτώσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020, μία (1) είναι διαμορφωτική και έντεκα (11) είναι αξιολογήσεις επιπτώσεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται αξιολογήσεις:

- της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος,
- των δράσεων του Προγράμματος που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής,
- των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος,
- των δράσεων του Προγράμματος, που συμβάλουν στην κοινωνική ένταξη,

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης είναι υπεύθυνη για το συντονισμό και τη διαχείριση ποιότητας σε όλες τις φάσεις του κύκλου εξέλιξης των αξιολογήσεων. Για τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) και το ευρύ κοινό, το Σχέδιο Αξιολόγησης και οι οικείες Αξιολογήσεις, θα δημοσιεύονται στο διαδίκτυο και θα παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης και οι τροποποιήσεις του, καθώς και τα ευρήματα των Αξιολογήσεων θα υποβάλλονται προς εξέταση και έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.

1B Executive Summary

The planning of the new programming period 2021-2027 for the Region of Crete aims to effectively address the weaknesses and discontinuities in the production process as well as to strengthen the strengths of the regional economy.

The "Crete" Programme 2021-2027 adopts the four development objectives of the Region's Strategic Planning for Quality Development, Active Environmental Management, Dynamic Social Cohesion and Effective Governance.

Evaluations in the new programming period 2021-2027 emphasise the logic of intervention, the objectives of the programmes and the evaluation of their effectiveness and impact.

In this sense, evaluations contribute to improving the quality of the design of the Programme, enabling any revision or revision, but also to improving its efficiency and assessing the impact of the actions it finances. It is important to recognise - and therefore be part of the evaluation process - the impact of any external factors on the results of a programme.

The Evaluation Plan sets out the strategy for evaluating the Programme throughout its implementation period, taking into account lessons learned from evaluations carried out in previous programming periods, as well as the financial framework.

The Scheme, through the provision of factual information on key aspects of the Programme, aims to contribute to decision-making that will lead to the sound management of financial resources and to maximise the effectiveness of co-funded actions, improving citizens' daily lives.

Progress in the implementation of the Evaluation Plan, as well as the results of the evaluations, will feed into the mid-term review as well as the final implementation report of the Programme, so as to correlate both the progress in implementing the Programme and the regulatory obligations arising from Common Provisions Regulation 2021/1060. The plan will be reviewed regularly in order to respond in the best possible way to the needs of the Programme.

The Evaluation Plan of the Programme "Crete" 2021-2027 includes three (3) categories of evaluations:

- Evaluations that record the effectiveness – efficiency of the Design of the Program.
- Evaluations that record the evaluation of the design of individual strategies as funded under the Specific Objectives of the Programme.
- Evaluations that assess the impact of the implementation of the funded actions of the Programme.

It also includes an impact assessment of the actions of the OP CRETE 2014-2020.

It covers the implementation horizon of the "Crete" Programme 2021-2027 and extends from November 2024 to June 2029.

The total number of planned evaluations is 13, with an estimated budget of €643.000 excluding VAT (total cost €797.320).

Of these evaluations, one (1) is the impact assessment of the OP CRETE 2014-2020, one (1) is formative and eleven (11) are impact assessments of the "Crete" Programme 2021-2027.

Indicatively, evaluations include:

- the Communication Strategy of the Program,
- the actions of the Programme that contribute to tackling the effects of climate change,
- the Integrated Territorial Investment (ITI) of the Programme,

- the actions of the Programme that contribute to social inclusion,

The Special Management Service is responsible for coordination and quality management in all phases of the evaluation cycle. For stakeholders and the general public, the Evaluation Plan and the relevant Evaluations will be published online and presented during events.

The Evaluation Plan and its amendments, as well as the findings of the Evaluations, will be submitted for examination and approval to the Monitoring Committee of the "Crete" Programme 2021-2027.

2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης

2.1 Εισαγωγή

Το Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 εγκρίθηκε τον Αύγουστο του 2022 με την αριθμ. C(2022) 6126/22.8.2022 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι συνολικοί διαθέσιμοι πόροι του Προγράμματος ανέρχονται σε 564,5 εκ. ευρώ εκ των οποίων τα 479,8 εκ. συνιστούν Ενωσιακή Συμμετοχή, με τη συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) (74,1%) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου + (ΕΚΤ+) (25,9%) και τα 84,7 εκ. ευρώ πόρους του ελληνικού δημοσίου.

Το πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 υιοθετεί τους τέσσερις αναπτυξιακούς στόχους του Στρατηγικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας για Ποιοτική Ανάπτυξη, Ενεργό Περιβαλλοντική Διαχείριση, Δυναμική Κοινωνική Συνοχή και Αποτελεσματική Διακυβέρνηση. Συγκροτείται από 8 προτεραιότητες που αντιστοιχίζονται στους Στόχους της Πολιτικής Συνοχής ως ακολούθως:

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ 2021-2027	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Κρήτη» 2021-2027
ΣΠ. 1 Μια πιο Έξυπνη Ευρώπη	Π1. Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της Επιχειρηματικότητας (ΕΤΠΑ)
ΣΠ. 2 Μια πιο πράσινη Ευρώπη	Π2. Στήριξη της πράσινης ανάπτυξης και μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα (ΕΤΠΑ)
ΣΠ.3 Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας	Π3. Ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής προσβασιμότητας (ΕΤΠΑ)
ΣΠ.4 Μια πιο Κοινωνική Ευρώπη	Π4. Ενίσχυση της Κοινωνικής Δυναμικής και Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ) Π5. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ+)
ΣΠ.5 Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες	Π6. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου (ΕΤΠΑ)
	Π7. Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ
	Π8. Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+

2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων

Οι αξιολογήσεις που περιλαμβάνονται στο παρόν σχέδιο θα διενεργηθούν με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- **Αποτελεσματικότητα:** Εξετάζεται ο βαθμός επιτυχίας της παρέμβασης όσον αφορά στην επίτευξη ή στην πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της.
- **Αποδοτικότητα:** Λαμβάνει υπόψη τη σχέση μεταξύ των πόρων που χρησιμοποιούνται από μια παρέμβαση και των αλλαγών που προκύπτουν από αυτή.
- **Συνάφεια:** Εξετάζεται η σχέση μεταξύ των αναγκών και των προβλημάτων στην κοινωνία και οι στόχοι της παρέμβασης και, ως εκ τούτου, θίγονται πτυχές του σχεδιασμού.
- **Συνοχή:** Εξετάζεται το πόσο καλά ή όχι διαφορετικές παρεμβάσεις λειτουργούν από κοινού για την επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος.
- **Προστιθέμενη Αξία:** Αναζητούνται αλλαγές που μπορούν λογικά να αποδοθούν στην παρέμβαση της ΕΕ, πέραν αυτών που θα μπορούσαν εύλογα να αναμένονται από τις εθνικές δράσεις των κρατών μελών.
- **Βιωσιμότητα:** Εξετάζεται η συμβατότητα της παρέμβασης με μία βιώσιμη χρήση πόρων και δυνατότητα διατήρησης του παραγόμενου οφέλους μετά την λήξη της χρηματοδότησης.

Η επιλογή των θεμάτων και των ερωτημάτων στα οποία θα εστιάζουν οι αξιολογήσεις που προτείνονται στο Σχέδιο Αξιολόγησης, στηρίζεται σε 4 βασικές ενότητες δεδομένων:

- Σε ειδικές έρευνες που γίνονται στο πλαίσιο είτε της εξειδίκευσης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 είτε της διαμόρφωσης ειδικών στρατηγικών, που συνδέονται με την πλήρωση των αναγκαίων πρόσφορων όρων.
- Σε στρατηγικά πλαίσια χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού που εγκρίθηκαν μετά την υποβολή του Προγράμματος.
- Στοιχεία από ετήσιες έρευνες, που δημοσιοποιήθηκαν μετά την υποβολή του Προγράμματος.
- Αξιολογήσεις από προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους.

3. Πλαίσιο Σχεδίου Αξιολόγησης

3.1 Αρμοδιότητες και συντονισμός εμπλεκόμενων φορέων

Ο συντονισμός της διαδικασίας κατάρτισης των Σχεδίων Αξιολόγησης, του σχεδιασμού και της εκπόνησης των αξιολογήσεων και της αξιοποίησης των συμπερασμάτων γίνεται από την ΕΥΣΣΑΕ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, στη βάση των αρμοδιοτήτων τους. Σκοπός είναι να διασφαλιστεί ότι η πληροφόρηση που παρέχεται από τις αξιολογήσεις είναι έγκαιρη, έγκυρη και αξιόπιστη, και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- κατευθύνσεις προς τα Προγράμματα σχετικά με το χρονοπρογραμματισμό και τις αξιολογήσεις που πρέπει γίνουν για να καλυφθούν οι απαιτήσεις των Κανονισμών, προκειμένου να εκπονηθούν αξιολογήσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στην αποτελεσματική υλοποίηση των προγραμμάτων,

- συντονισμό για την αξιολόγηση κοινών δράσεων των Προγραμμάτων σε οριζόντιο επίπεδο,
- ενιαίες κατευθύνσεις, προδιαγραφές και αξιολογικά ερωτήματα προς τα Προγράμματα, προκειμένου οι αξιολογήσεις για ομοειδείς δράσεις να εκπονηθούν με ενιαίο τρόπο και να παραχθούν συγκρίσιμα συμπεράσματα (π.χ. δράσεις ΕΚΤ+, χωρικών στρατηγικών, έξυπνης εξειδίκευσης κλπ), συμπεριλαμβανομένης και της σύνταξης κοινών προδιαγραφών στα τεύχη προκήρυξης των επιμέρους αξιολογήσεων,
- κατευθύνσεις για ενιαία αντιμετώπιση θεμάτων προκειμένου να μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα σε εθνικό επίπεδο (π.χ. επίπεδο Στόχου Πολιτικής/ ειδικού στόχου, συνέργειες Ταμείων και λοιπών χρηματοδοτικών μέσων κλπ),
- επισκόπηση των υποβληθέντων Σχεδίων Αξιολόγησης για ομογενοποίηση των αποτελεσμάτων/συμπερασμάτων,
- ενέργειες για την εξασφάλιση της πληροφορίας που είναι απαραίτητη σε κάθε αξιολόγηση.

Ο συντονισμός του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της διάχυσης των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων διασφαλίζεται και στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης.

Ο συντονισμός, ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και η διαχείριση των αξιολογήσεων και του Σχεδίου Αξιολόγησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής των Προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 θα γίνει από τους παρακάτω φορείς, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους όπως περιγράφονται:

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ) (ΥΑ 121735/15.12.2022, ΦΕΚ 6546/Β/21.12.2022)

Μονάδα Γ': Αξιολόγησης, Αναγκαίων Όρων και Δεικτών:

- Παρακολουθεί τις εξελίξεις και συνεργάζεται με τις εθνικές και κοινοτικές αρχές σε θέματα αξιολόγησης.
- Προετοιμάζει και διενεργεί τις αξιολογήσεις του ΕΣΠΑ και μεριμνά για τις στρατηγικής φύσεως αξιολογήσεις και την εκπόνηση θεματικών αξιολογήσεων.
- Συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπόνηση της ενδιάμεσης και της αναδρομικής αξιολόγησης.
- Μεριμνά για την ποιότητα των αξιολογήσεων, για την αξιοποίηση των δεδομένων και πορισμάτων της αξιολόγησης του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του.
- Συντονίζει τη διαδικασία αξιολόγησης των Προγραμμάτων και παρέχει οδηγίες για τη διενέργεια των αξιολογήσεων και την αξιοποίηση των πορισμάτων τους, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ.
- Συντονίζει το Δίκτυο Αξιολόγησης και επεξεργάζεται και εισηγείται στην ΕΑΣ τη λήψη μέτρων σε θέματα δεικτών και αξιολόγησης.
- Εκπροσωπεί τη Χώρα στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης της ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής.
- Συντονίζει και παρέχει οδηγίες για την κατάρτιση και αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης των Προγραμμάτων και παρακολουθεί την πρόοδο εφαρμογής τους.

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) (ΥΑ 122585/16.12.2022, ΦΕΚ 6682/Β/23.12.2022)

Μονάδα Γ': Συντονισμός της αξιολόγησης των δράσεων και των δεικτών ΕΚΤ+

- Συντονίζει και παρέχει οδηγίες για την κατάρτιση και αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης των προγραμμάτων ΕΚΤ+ και παρακολουθεί την πρόοδο της εφαρμογής τους σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΕ.
- Παρέχει οδηγίες για τη διενέργεια αξιολογήσεων, επεξεργάζεται τα πορίσματα και παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με την αναθεώρηση για τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+, σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΕ όπου απαιτείται.
- Εκπονεί ή μεριμνά για μελέτες και εμπειρογνομοσύνες που αφορούν στην αξιολόγηση παρεμβάσεων ΕΚΤ+ στρατηγικού ή επιχειρησιακού χαρακτήρα. Για τον σκοπό αυτό συνεργάζεται και με αρμόδιες Υπηρεσίες Υπουργείων ή φορέων, όπου απαιτείται.
- Παρακολουθεί τις αξιολογήσεις της προτεραιότητας 4 του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑΜ) και συνεργάζεται με την αντίστοιχη Διαχειριστική Αρχή.
- Μεριμνά για την ποιότητα των αξιολογήσεων ΕΚΤ+ και για την αξιοποίηση των συμπερασμάτων τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΑΣ όταν απαιτηθεί.
- Μεριμνά για τη διάχυση των ευρημάτων των μελετών σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και τις Διαχειριστικές Αρχές, όπου απαιτείται.
- Συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού με σκοπό τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων για την ενδιάμεση αξιολόγηση και την εκ των υστέρων αξιολόγηση.
- Αξιοποιεί την υπάρχουσα επιστημονική τεχνογνωσία και αποτιμά τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ+ για τη συγκέντρωση και ανάδειξη καλών πρακτικών. Για το σκοπό αυτό συνεργάζεται κυρίως με τις Διαχειριστικές Αρχές, Επιτελικές Δομές, Υπηρεσίες άλλων υπουργείων, αρμόδιες Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, τη ΜΟΔ Α.Ε.
- Στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης ΕΣΠΑ (ΕΥΣΣΑΕ) συντονίζει θεματικό δίκτυο Αξιολόγησης ΕΚΤ+ με σκοπό την ανάδειξη θεμάτων αξιολόγησης που αφορούν το ΕΚΤ + (μεθοδολογίες, διάχυση τεχνογνωσίας κ.λπ.).
- Τηρεί ηλεκτρονικό αρχείο μελετών αξιολόγησης παρεμβάσεων ΕΚΤ+, οι οποίες διενεργούνται από τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς.
- Εκπροσωπεί τη χώρα στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης (ESF Evaluation Partnership) της Γεν. Δ/σης Απασχόλησης Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μεριμνά για τη μεταφορά της σχετικής τεχνογνωσίας και τη διάχυση μεθοδολογικών εγγράφων και οδηγιών προς τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές των προγραμμάτων σε θέματα δεικτών και αξιολόγησης.
- Υποστηρίζει σε συνεργασία με τις άλλες Μονάδες της ΕΥΣΕΚΤ τη λειτουργία του θεματικού δικτύου «Συντονισμός Δράσεων ΕΚΤ+» της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4914/2022 ως προς το αντικείμενό της.
- Σχεδιάζει και υλοποιεί σεμινάρια και εργαστήρια για ζητήματα της αρμοδιότητάς της στις Διαχειριστικές Αρχές, Επιτελικές Δομές ή Δικαιούχους και συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη ΜΟΔ ΑΕ όπου κρίνεται απαραίτητο.

- Συμμετέχει σε εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα, εταιρικές σχέσεις με Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς φορείς, αρμόδιες Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας, τεχνικές συναντήσεις, Ετήσιες Συναντήσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε εν γένει συνεργασίες με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λοιπούς εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς.
- Συμβάλλει στην αξιολόγηση συνεργιών και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων ΕΚΤ+ των προγραμμάτων με δράσεις άλλων ενωσιακών μέσων σε συναφείς ή συμπληρωματικούς τομείς πολιτικής, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 καθώς και με το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) όταν απαιτηθεί.
- Αξιολογεί, όταν απαιτηθεί, τις δράσεις του ΕΚΤ+ στο σκέλος ΕαSI του Κανονισμού ΕΚΤ+ και δύναται να αξιολογεί παρεμβάσεις στο εν λόγω σκέλος σε συνεργασία με τις αρμόδιες Μονάδες της ΕΥΣΕΚΤ.

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠΕΠ) (ΥΑ 120240/12.12.2022, ΦΕΚ 6361/Β/15.12.2022)

Μονάδα Α': Περιφερειακής ανάπτυξης και περιφερειακών πολιτικών

- Παρακολουθεί τις αξιολογήσεις των ΠεΠ και συνεργάζεται με τις λοιπές αρμόδιες μονάδες της ΕΑΣ για την αξιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης και επεξεργάζεται και εισηγείται για θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό των ΠεΠ.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη» (ΥΑ 72962/19.07.2022, ΦΕΚ 3931/Β/25.07.2022)

Μονάδα Α': Προγραμματισμού και Αξιολόγησης

Οργανώνει και παρακολουθεί τις αξιολογήσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικής Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ της Εθνικής Αρχής Συντονισμού. Ειδικότερα:

- Καταρτίζει σχέδιο αξιολόγησης για το Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΑΣ και το υποβάλλει για έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης, το αργότερο ένα (1) έτος μετά την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος.
- Διεξάγει τις αξιολογήσεις του Προγράμματος, σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης, και αξιοποιεί τα πορίσματά τους με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος.
- Δημοσιεύει τις αξιολογήσεις στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής.
- Συμμετέχει στις ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης επιδόσεων του Προγράμματος, που οργανώνονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης εφόσον απαιτείται. Παρέχει, το αργότερο ένα (1) μήνα πριν από τη συνεδρίαση επανεξέτασης, τις απαιτούμενες πληροφορίες στη βάση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων.
- Διενεργεί ενδιάμεση επανεξέταση του Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1060 και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγηση όσον αφορά στο αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 86 του ίδιου Κανονισμού.

Επιτροπή Παρακολούθησης Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 (Άρθρο 40 Καν. 1060/2021)

- Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στη διεξαγωγή αξιολογήσεων, συνθέσεων αξιολογήσεων και την τυχόν συνέχεια που δόθηκε στα πορίσματα.
- Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει και εγκρίνει το σχέδιο αξιολόγησης του προγράμματος και κάθε τροποποίησή του.

Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής των Αξιολογήσεων

Η εκπόνηση των αξιολογήσεων κατά την διάρκεια της υλοποίησης του Προγράμματος, το έργο και τα παραδοτέα των Συμβούλων Αξιολόγησης παρακολουθούνται από Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής που συγκροτούνται κυρίως από στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Για τον καλύτερο συντονισμό και την ομογενοποίηση του έργου (μεθοδολογίες, δείκτες κ.λ.π.) των αξιολογήσεων στις Επιτροπές αυτές συνιστάται να συμμετέχει και εκπρόσωπος της ΕΑΣ.

Δίκτυο Αξιολόγησης ΕΣΠΑ 2021-2027

Το Δίκτυο Αξιολόγησης συντονίζεται από την ΕΥΣΣΑΕ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ και συμμετέχουν εκπρόσωποι των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΥΣΠΕΠ, ΕΥΘΥΠΣ, ΕΥΚΕ-ΧΜ), εκπρόσωποι των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΤεΠ, ΠεΠ, Προγράμματα ΕΕΣ, Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας & Θάλασσας), εκπρόσωποι των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των Υπουργείων ή άλλων υπηρεσιών τους, εκπρόσωποι των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ.

Στις συνεδριάσεις του Δικτύου προσκαλούνται να συμμετάσχουν (χωρίς να είναι μέλη του Δικτύου) εκπρόσωποι των αρμοδίων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ είναι δυνατό να συμμετέχουν επίσης (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά) και ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, επιμελητήρια, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ερευνητικά κέντρα, παρατηρητήρια και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

Έργο του Δικτύου Αξιολόγησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 αποτελεί μεταξύ άλλων η διαβούλευση για τη διαμόρφωση ενός πλαισίου αρχών για τα θέματα αξιολόγησης, η διασφάλιση της τήρησης των κανονιστικών υποχρεώσεων σχετικά με την αξιολόγηση, η διασφάλιση της ομοιογένειας, της συνοχής και της συνέργειας των αξιολογήσεων, η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών σχετικά με την υλοποίηση των αξιολογήσεων και η επεξεργασία των ευρημάτων και των συστάσεων των αξιολογήσεων.

Στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης ΕΣΠΑ, η ΕΥΣΕΚΤ συντονίζει θεματικό δίκτυο Αξιολόγησης ΕΚΤ+ με σκοπό την ανάδειξη θεμάτων αξιολόγησης που αφορούν το ΕΚΤ+ (μεθοδολογίες, διάχυση τεχνογνωσίας κ.λπ.).

3.2 Ρόλος εταίρων και εμπλεκόμενων μερών

Η συμμετοχή των εταίρων στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης διασφαλίζεται με τη συμμετοχή τους και το ρόλο τους στην Επιτροπή

Παρακολούθησης. Η Διαχειριστική Αρχή υποβάλλει το αρχικό Σχέδιο Αξιολόγησης και κάθε αναθεώρησή του στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για παρατηρήσεις και σχόλια, δίνοντας εύλογο χρονικό διάστημα για να ενεργοποιηθεί η διαδικασία της διαβούλευσης με τα επιμέρους εμπλεκόμενα μέρη.

Η συμμετοχή των λοιπών εμπλεκόμενων μερών, διασφαλίζεται κατά το στάδιο κατάρτισης, αναθεώρησης και υλοποίησης των Σχεδίων Αξιολόγησης από τους ίδιους τους εταίρους της Επιτροπής Παρακολούθησης, οι οποίοι θα πρέπει να ενεργοποιήσουν το δίκτυο επικοινωνίας με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς που εκπροσωπούν.

Με τον όρο "εμπλεκόμενα μέρη" (stakeholders) αναφερόμαστε σε «άτομα ή ομάδες ατόμων ή ακόμα και ιδρύματα, τα οποία έχουν άμεσα ή έμμεσα, υλικά ή όχι συμφέροντα στον τομέα που αξιολογείται». Ο παραπάνω ορισμός βοηθά στον προσδιορισμό των φορέων, σύμφωνα με πέντε ομάδες κριτηρίων σε επίπεδα όπως αυτό της λειτουργίας του φορέα (στρατηγικό, επιχειρησιακό), το γεωγραφικό (τοπικό, περιφερειακό, κλπ), το επίπεδο συμμετοχής του στη διαμόρφωση πολιτικής, την οικονομική του δύναμη, κα.

Πιο συγκεκριμένα, η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη χρήση των αξιολογήσεων μπορεί να διασφαλίζεται μέσα από:

- Συμμετοχή τους στον προγραμματισμό μέσω της Επιτροπής Παρακολούθησης
- Άτυπες συζητήσεις ή /και διαβούλευση στο χρονικό περιθώριο που προβλέπεται από τον κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής παρακολούθησης
- Εξηγώντας τα οφέλη από τη χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη σχολιάζουν τα αποτελέσματα των εν εξελίξει αξιολογήσεων
- Οργάνωση ομάδων εστίασης, ερευνών, δημοσκοπήσεων, ανατροφοδότησης σχετικά με τα αποτελέσματα (δικαιούχοι, διαχειριστική αρχή)
- Ομάδα εργασίας για τη διαχείριση των αξιολογήσεων (σχεδιασμός και διενέργεια αξιολογήσεων).

(Πηγή: Δίκτυο Αξιολόγησης Γεν. Δ/σης Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, συνεδρίαση 30.11.2022).

3.3 Ανεξαρτησία αξιολογητών

Η ανεξαρτησία των αξιολογητών καθορίζεται από το βαθμό αμεροληψίας, αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας των εμπλεκόμενων στη διαδικασία αξιολόγησης. Η αμεροληψία αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και η ανεξαρτησία αφορά στην έλλειψη εξάρτησης από την αναθέτουσα αρχή. Η αρχή της αντικειμενικότητας βελτιώνει την ποιότητα της αξιολόγησης και ενισχύει την εμπιστοσύνη των χρηστών ως προς την εγκυρότητα και αξιοπιστία των ευρημάτων της.

Οι αξιολογήσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αξιολόγησης εκπονούνται κυρίως από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι θα πρέπει με αμερόληπτο τρόπο να κάνουν εκτιμήσεις στη βάση ενδείξεων και αξιόπιστων δεδομένων, χωρίς αφενός να υφίσταται εξωτερικές παρεμβάσεις και επιρροές και αφετέρου να μην περιορίζεται η ατομική ελευθερία έκφρασής τους. Παράλληλα, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα όσον αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων από πλευράς του αξιολογητή πριν την εκπόνηση κάθε αξιολόγησης.

Από την πλευρά της Διαχειριστικής Αρχής, η αρχή της αντικειμενικότητας προϋποθέτει ότι:

- οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες,
- οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη αυτονομία στην καταγραφή των ευρημάτων και τη διατύπωση των σχετικών πορισμάτων,
- ο υπεύθυνος για την κατάρτιση και τροποποίηση της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος, δε συμμετέχει σε επιτροπές παρακολούθησης και παραλαβής έργων που αφορούν στην αξιολόγηση της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος.

3.4 Πρόγραμμα Κατάρτισης

Βασικό σημείο που διαφοροποιεί στο ΕΤΠΑ/ΤΣ την νέα ΠΠ 2021-2027 από την ΠΠ 2014-2020 αποτελεί η αποσύνδεση των αποτελεσμάτων της παρέμβασης από τη συμβολή άλλων παραγόντων για να γίνει απολύτως κατανοητός ο τρόπος λειτουργίας του προγράμματος. Ιδίως η αξιολόγηση των επιπτώσεων και των αποτελεσμάτων λαμβάνει χώρα με τρόπο που η επίπτωση ή το αποτέλεσμα συνδέονται άμεσα με τη δράση που τα προκάλεσε.

Ωστόσο, η αξιολόγηση δεν μπορεί να γίνει αποκλειστικά με βάση τις τιμές επίτευξης δεικτών σε επίπεδο παρεμβάσεων. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων, στο ευρύτερο πλαίσιο, είναι το καθήκον της αξιολόγησης. Οι αξιολογήσεις θα πρέπει να αποτελούν ουσιαστικό μέρος του κύκλου ζωής ενός Προγράμματος. Η αξιολόγηση υπερβαίνει την αξιολόγηση του τι έχει συμβεί· εξετάζει γιατί συνέβη κάτι (ο ρόλος της παρέμβασης του Προγράμματος) και, ει δυνατόν, πόσο έχει αλλάξει ως συνέπεια των παρεμβάσεων (αναφορά). Θα πρέπει να εξετάζει την ευρύτερη προοπτική και να παρέχει ανεξάρτητη αμερόληπτη κρίση της κατάστασης με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία.

Η ανάπτυξη ενός μηχανισμού ενίσχυσης της λειτουργίας της Αξιολόγησης και υποστήριξης των αρμόδιων φορέων σε θέματα Αξιολόγησης, αποτελεί βασικό στοιχείο διαμόρφωσης ενός αποτελεσματικού συστήματος αξιολόγησης.

Εκτιμάται ότι όπως και στην ΠΠ 2014-2020, η ΕΥΣΣΑΕ και η ΕΥΣΕΚΤ με την υποστήριξη της ΜΟΔ ΑΕ, προκειμένου να ενισχυθούν οι ικανότητες των στελεχών των Διαχειριστικών Αρχών και των συντονιστικών υπηρεσιών σε θέματα Αξιολόγησης, θα διερευνήσουν τις ανάγκες επιμόρφωσης κατά τον κύκλο ζωής των αξιολογήσεων και θα συντονίσουν τη διενέργεια γενικών ή πιο εξειδικευμένων σεμιναρίων.

Στο πλαίσιο αυτό αναμένεται να καταρτιστεί ένα ετήσιο πλάνο επιμόρφωσης με συγκεκριμένη θεματολογία ανάλογα με τις διαπιστωμένες ανάγκες. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να διερευνήσει τις ανάγκες κατάρτισης των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, όπως των Ενδιάμεσων Φορέων, των Δικαιούχων, των μελών των Επιτροπών Παρακολούθησης κ.α. και να αποστείλει τεκμηριωμένη πρόταση στις ΕΥΣΣΑΕ / ΕΥΣΕΚΤ, οι οποίες διαμορφώνουν ετήσιο πλάνο επιμόρφωσης, λαμβάνοντας υπόψη κατά προτεραιότητα τις προτάσεις των Διαχειριστικών Αρχών και το χρονοπρογραμματισμό των αξιολογήσεων.

Η επιμόρφωση έχει ως στόχο τη δημιουργία μιας κοινής αντίληψης σε θέματα αξιολόγησης, την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων, την περαιτέρω κατάρτιση και εξειδίκευση των εμπλεκόμενων μερών, την ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών, προκειμένου να

εξασφαλισθούν οι πλέον κατάλληλοι όροι και προϋποθέσεις για την αποτελεσματική διεξαγωγή των αξιολογήσεων.

Οι ανάγκες κατάρτισης των στελεχών της Διαχειριστικής Αρχής που εμπλέκονται στη διαδικασία αξιολόγησης του Προγράμματος εντοπίζονται κυρίως στα ακόλουθα πεδία:

- επιλογή των κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων και τεχνικών ανάλογα με το αντικείμενο της αξιολόγησης,
- διαμόρφωση των αξιολογικών ερωτημάτων,
- συγγραφή των όρων της προκήρυξης,
- παρακολούθηση και παραλαβή ποιοτικών αξιολογήσεων,
- ενσωμάτωση των πορισμάτων της αξιολόγησης στα προγράμματα.

Συγκεκριμένα για τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος «Κρήτη», το αντικείμενο της αξιολόγησης αναφέρεται στην Μονάδα Α: Προγραμματισμού και Αξιολόγησης. Τα στελέχη της μονάδας έχουν την κατάλληλη εμπειρία για την παρακολούθηση του Σχεδίου Αξιολόγησης έχοντας υλοποιήσει αντίστοιχες αξιολογήσεις τόσο στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 όσο και σε προηγούμενες περιόδους. Απαιτείται συνεχής επιμόρφωση στα θέματα που αναδείχθηκαν από την πιο πάνω καταγραφή αλλά και σε θέματα που αφορούν την παρακολούθηση των δεικτών σε σχέση με τις προγραμματιζόμενες αξιολογήσεις.

3.5 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων

Για να ενισχυθεί η χρήση των πορισμάτων της Αξιολόγησης στη λήψη αποφάσεων, τόσο ο σχεδιασμός όσο και τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης θα πρέπει, κατά κανόνα, να κοινοποιούνται αποτελεσματικά στους πολίτες και τα στελέχη των φορέων που περιλαμβάνονται στην εταιρική σχέση στο πλαίσιο του Προγράμματος. Τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης θα πρέπει να γνωστοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες αυτών των φορέων για τη λήψη αποφάσεων. Οι πληροφορίες και ο τρόπος διάδοσής τους θα πρέπει να είναι συνοπτικός, εύκολα κατανοητός και με τη μέγιστη χρηστικότητα.

Η διάδοση των πορισμάτων των Αξιολογήσεων θα γίνεται στη βάση ενός Πλάνου Διάδοσης των συμπερασμάτων και των συστάσεων κάθε Αξιολόγησης. Βάσει του Εγγράφου Εργασίας 2 (α.π. 60062/ΕΑΣ 2657/ 30.05.2017), το Πλάνο Διάδοσης θα περιλαμβάνει:

- έναν αναλυτικό προσδιορισμό και τυποποίηση των ομάδων χρηστών κάθε Αξιολόγησης,
- μία αναλυτική περιγραφή των εξειδικευμένων ενεργειών για τη διάδοση των συμπερασμάτων και των συστάσεων ανά ομάδα χρήστη, όπου κρίνεται αναγκαίο, και
- απλοποιημένη έκδοση της επιτελικής σύνοψης (μέχρι 10 σελίδες) σε απλή γλώσσα στα ελληνικά και στα αγγλικά με τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της Αξιολόγησης.

Η διάδοση των διδαγμάτων και των συμπερασμάτων των Αξιολογήσεων μεταξύ άλλων:

- δίνει τη δυνατότητα να ενημερωθούν όσο γίνεται περισσότεροι για τα έργα που υλοποιούνται,
- προβάλλει τις προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων κάθε Ε.Π.,
- δίνει τη δυνατότητα αξιοποίησης των αποτελεσμάτων και ενισχύει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Στο πλαίσιο των Αξιολογήσεων της πορείας εφαρμογής του Προγράμματος «Κρήτη», η αναλυτική περιγραφή των ενεργειών για τη διάδοση των συμπερασμάτων και των συστάσεων, δύναται να γίνεται από τον αξιολογητή στο πλαίσιο της σύμβασής του.

Η διάδοση των αποτελεσμάτων κάθε Αξιολόγησης στους εταίρους και τα μέλη των Επιτροπών Παρακολούθησης κάθε Προγράμματος θα γίνεται από τη Διαχειριστική Αρχή μετά την ολοκλήρωση κάθε Αξιολόγησης με ανάρτηση της επιτελικής σύνοψης στο ΔΙΑΥΛΟ και σχετική συζήτηση στο πλαίσιο των Επιτροπών Παρακολούθησης. Για τα λοιπά εμπλεκόμενα μέρη, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα των Αξιολογήσεων, θα γίνεται από τους φορείς που συμμετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης οι οποίοι οφείλουν να ενεργοποιήσουν ένα δίκτυο επικοινωνίας με τους βασικούς φορείς και ομάδες που εκπροσωπούν.

Στους πολίτες και τις βασικές ομάδες χρηστών και φορέων, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα γίνεται εξειδικευμένα με βάση συστηματοποιημένη πληροφορία που θα έχει προκύψει κατά τη διαδικασία εκπόνησης της αξιολόγησης.

Επιπλέον η μελέτη και η επιτελική σύνοψη κάθε αξιολόγησης θα αναρτάται στο δικτυακό τόπο του Προγράμματος: <https://www.pepkritis.gr/>

Στο επίπεδο της διάδοσης της πληροφορίας, το Δίκτυο Αξιολόγησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, αποτελεί το βασικό εργαλείο μεταφοράς εμπειριών και ανταλλαγής απόψεων σε θέματα Αξιολόγησης.

Το Δίκτυο Αξιολόγησης συντονίζεται από την ΕΥΣΣΑΕ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ και συμμετέχουν εκπρόσωποι των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΥΣΠΕΠ, ΕΥΘΥΠΣ, ΕΥΚΕ-ΧΜ), εκπρόσωποι των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, εκπρόσωποι των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των Υπουργείων ή άλλων υπηρεσιών τους, εκπρόσωποι των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ.

Στις συνεδριάσεις του Δικτύου προσκαλούνται να συμμετάσχουν (χωρίς να είναι μέλη του Δικτύου) εκπρόσωποι των αρμοδίων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ είναι δυνατό να συμμετέχουν επίσης (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά) και ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, επιμελητήρια, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ερευνητικά κέντρα, παρατηρητήρια και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

Κύριο έργο του Δικτύου Αξιολόγησης είναι, μεταξύ άλλων:

- Η διαβούλευση για τη διαμόρφωση ενός πλαισίου αρχών, το οποίο θα καλύπτει όλα τα θέματα αξιολόγησης της Πολιτικής Συνοχής, καθώς και την πρόοδο, τα ευρήματα και τις συστάσεις των εκπονούμενων αξιολογήσεων, σύμφωνα με το Ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο.
- Η ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών στο πλαίσιο των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και η αξιοποίηση της εμπειρίας, των καλών πρακτικών και των μαθημάτων που αντλούνται από τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα Δίκτυα που λειτουργούν υπό την ευθύνη των αρμοδίων Γενικών Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3.6 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας

Βασικό στοιχείο της διαδικασίας Αξιολόγησης σε όλο τον κύκλο ζωής της, αποτελεί η ύπαρξη ενός πλαισίου διασφάλισης ποιότητας, καθώς συμβάλλει στην εκπόνηση υψηλής ποιότητας

αξιολογήσεων, στην καλύτερη δυνατή χρήση των συμπερασμάτων τους και τη μεγαλύτερη δυνατή διάδοση των αποτελεσμάτων σε όλους τους χρήστες.

Το πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για τις αξιολογήσεις διαμορφώνεται με βάση τις ακόλουθες βασικές αρχές:

Διαφάνεια

Η διαφάνεια ενισχύει την εμπιστοσύνη προς τους φορείς που διενεργούν τις αξιολογήσεις και διαμορφώνει τις κατάλληλες συνθήκες για να ωθήσει τους εμπλεκόμενους να λάβουν υπόψη τους τα συμπεράσματα και τις συστάσεις κάθε αξιολόγησης. Για το λόγο αυτό όλες οι αξιολογήσεις θα δημοσιοποιούνται και θα είναι προσβάσιμες στο ευρύ κοινό.

Στο πλαίσιο της ΠΠ 2021-2027, η αρχή της διαφάνειας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων ενεργειών:

- Δημοσιοποίηση του κάθε φορά εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής, το οποίο επανεξετάζεται σε ετήσια βάση προκειμένου να προσαρμόζεται στις νέες ανάγκες.
- Δημοσιοποίηση των όρων της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής.
- Δημοσιοποίηση όλων των αξιολογήσεων του Προγράμματος στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής, συνοδευόμενες από επιτελικές περιλήψεις σε απλή γλώσσα.

Αντικειμενικότητα

Η αντικειμενικότητα όσον αφορά στην αξιολόγηση καθορίζεται από το βαθμό **αμεροληψίας** και **ανεξαρτησίας** των εμπλεκόμενων στη διαδικασία αξιολόγησης. Η αμεροληψία αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και η ανεξαρτησία αφορά στην έλλειψη εξάρτησης από την αναθέτουσα αρχή. Η αρχή της αντικειμενικότητας βελτιώνει την ποιότητα της αξιολόγησης και ενισχύει την εμπιστοσύνη των χρηστών ως προς την εγκυρότητα και αξιοπιστία των ευρημάτων της.

Οι αξιολογήσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αξιολόγησης εκπονούνται κυρίως από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι θα πρέπει με αμερόληπτο τρόπο να κάνουν εκτιμήσεις στη βάση ενδείξεων και αξιόπιστων δεδομένων, χωρίς αφενός να υφίσταται εξωτερικές παρεμβάσεις και επιρροές και αφετέρου να μην περιορίζεται η ατομική ελευθερία έκφρασής τους. Παράλληλα, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα όσον αφορά στη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων από πλευράς του αξιολογητή πριν την εκπόνηση κάθε αξιολόγησης.

Από την πλευρά της Διαχειριστικής Αρχής, η αρχή της αντικειμενικότητας προϋποθέτει ότι:

- οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες,
- οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη αυτονομία στην καταγραφή των ευρημάτων και τη διατύπωση των σχετικών πορισμάτων,
- ο υπεύθυνος για την κατάρτιση και τροποποίηση της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος, δε συμμετέχει σε επιτροπές παρακολούθησης και παραλαβής έργων που αφορούν στην αξιολόγηση της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος.

Ήθος

Σε όλο τον κύκλο ζωής μίας αξιολόγησης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ηθικά ζητήματα που ενδέχεται να προκύψουν. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα κατά τη συγγραφή των όρων προκήρυξης κάθε αξιολόγησης για τη συμπερίληψη των ακόλουθων στοιχείων:

- Σαφή περιγραφή της λογικής, του σκοπού και του περιεχομένου της αξιολόγησης, των βασικών αξιολογικών ερωτημάτων, της ενδεχόμενης προτιμητέας μεθόδου αξιολόγησης και όλων των θεμάτων που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, προκειμένου οι δυνητικοί αξιολογητές να ενημερωθούν κατάλληλα για το τι απαιτείται από αυτούς, ώστε να σταθμίσουν τους **δεοντολογικούς κινδύνους** που ενδέχεται να προκύψουν.
- Σαφή αναφορά στην **τήρηση εχεμύθειας**, δηλαδή στη δέσμευση κάθε αξιολογητή να παραμείνουν εμπιστευτικά τα στοιχεία και τα ευρήματα της αξιολόγησης μέχρι και την οριστική παραλαβή της.
- Σαφής αναφορά και πρόβλεψη δέσμευσης του αξιολογητή για την τήρηση των αρχών **ασφάλειας των πληροφοριών** και τις διατάξεις που θεσπίζονται σχετικά με την **προστασία των προσωπικών δεδομένων** και το σεβασμό των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας όλων όσων εμπλέκονται σε κάθε αξιολόγηση.

Ποιότητα

Η ποιότητα κάθε αξιολόγησης εξασφαλίζεται σε δύο επίπεδα: κατά τη σύνταξη των τευχών προκήρυξης κάθε αξιολόγησης και κατά την παραλαβή των παραδοτέων κάθε αξιολόγησης.

Στην πρώτη περίπτωση, είναι αναγκαίο να εξειδικευτούν κατάλληλα τα **κριτήρια επιλογής των αναδόχων** ανάλογα με τις ανάγκες και το είδος κατά τη σύνταξη των όρων της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης. Αναλυτικές προϋποθέσεις συμμετοχής και κριτήρια επιλογής θα περιγραφούν στους όρους των προκηρύξεων βάσει οδηγιών της ΕΥΣΣΑΕ, και σύμφωνα με τις λοιπές σχετικές διατάξεις, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Στη δεύτερη περίπτωση, είναι αναγκαίο να τεθούν ελάχιστες προϋποθέσεις διασφάλισης ποιότητας των παραδοτέων κάθε αξιολόγησης και την υποστήριξη του έργου των επιτροπών παρακολούθησης και παραλαβής των αξιολογήσεων. (βλ. Παράρτημα Ι «Κριτήρια ελέγχου ποιότητας έκθεσης αξιολόγησης» Εγγράφου Εργασίας 2, Α.Π. 60062/ ΕΑΣ 2657/ 30.05.2017).

Χρησιμότητα

Προκειμένου οι αξιολογήσεις να έχουν χρησιμότητα θα πρέπει να εστιάζουν σε συγκεκριμένες ομάδες χρηστών (π.χ. Διαχειριστική Αρχή, Δικαιούχοι, Επιτροπή Παρακολούθησης, ομάδες ωφελουμένων κλπ) και να παρέχουν κατάλληλη και κατανοητή πληροφορία που να ανταποκρίνεται σε θέματα που τους ενδιαφέρουν. Ειδικότερα, τα πορίσματα των αξιολογήσεων δύναται να χρησιμοποιηθούν από τη Διαχειριστική Αρχή για την αναθεώρηση του Προγράμματος, του σχεδιασμού των νέων παρεμβάσεων και την προετοιμασία του νέου Προγράμματος και να υποστηρίξουν τους αρμόδιους λήψης αποφάσεων στη χάραξη πολιτικών. Περαιτέρω, η χρησιμότητα της αξιολόγησης έγκειται και στον τρόπο διάδοσης της πληροφορίας, η οποία θα πρέπει να παρουσιάζεται με τρόπο κατανοητό προς τους υπόλοιπους χρήστες, ώστε αυτοί να ενημερώνονται και να χρησιμοποιήσουν κατάλληλα τα πορίσματα των αξιολογήσεων.

Η αρχή της χρησιμότητας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων ενεργειών:

- προσδιορισμός και **τυποποίηση ομάδων χρηστών** στο πλαίσιο κάθε αξιολόγησης,

- **διάδοση συμπερασμάτων και συστάσεων** των αξιολογήσεων σε όλους τους χρήστες, στη βάση συγκεκριμένων προτάσεων από τον αξιολογητή ανά ομάδα χρηστών,
- **χρήση οροσήμων**, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι αξιολογήσεις υποβάλλονται έγκαιρα με βάση το σχέδιο αξιολόγησης και τις ανάγκες που προκύπτουν στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος.

4. Αξιολογήσεις

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι αξιολογήσεις που σχεδιάζεται να διενεργηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.

ΜΕΡΟΣ Α: Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων

4.1 Συνοπτικός πίνακας

Ο συνοπτικός πίνακας που ακολουθεί, καταγράφει όλες τις αξιολογήσεις που προγραμματίζεται να γίνουν στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, ξεκινώντας από την πιο πρόσφατη και συνεχίζοντας με χρονολογική σειρά μέχρι και το 2029. Για κάθε αξιολόγηση αναφέρεται ο τίτλος της αξιολόγησης, η ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης και ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός της

Πίνακας 1: Συνοπτικός Πίνακας σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Εκτιμώμενος π/υ (€) χωρίς ΦΠΑ
1	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020	2ο Τρίμηνο 2025	80.000
2	Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	1ο Τρίμηνο 2026	80.000
3	Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	4ο Τρίμηνο 2025	20.000
4	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	1ο Τρίμηνο 2027	36.000
5	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας	1ο Τρίμηνο 2027	54.000
6	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί	1ο Τρίμηνο 2028	54.000
7	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	1ο Τρίμηνο 2028	54.000
8	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που	4ο Τρίμηνο 2028	30.000

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Εκτιμώμενος π/υ (€) χωρίς ΦΠΑ
	συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ		
9	Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	4ο Τρίμηνο 2028	30.000
10	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	4ο Τρίμηνο 2028	80.000
11	Αξιολόγηση έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	4ο Τρίμηνο 2028	25.000
12	Τελική Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	4ο Τρίμηνο 2028	20.000
13	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	2ο Τρίμηνο 2029	80.000
ΣΥΝΟΛΟ			643.000

Πίνακας 2: Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

α/α	Σχεδιαζόμενη Αξιολόγηση	Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης	4 ^ο Τρίμηνο 2024	1 ^ο Τρίμηνο 2025	2 ^ο Τρίμηνο 2025	3 ^ο Τρίμηνο 2025	4 ^ο Τρίμηνο 2025	1 ^ο Τρίμηνο 2026	2 ^ο Τρίμηνο 2026	3 ^ο Τρίμηνο 2026	4 ^ο Τρίμηνο 2026	1 ^ο Τρίμηνο 2027	2 ^ο Τρίμηνο 2027	3 ^ο Τρίμηνο 2027	4 ^ο Τρίμηνο 2027	1 ^ο Τρίμηνο 2028	2 ^ο Τρίμηνο 2028	3 ^ο Τρίμηνο 2028	4 ^ο Τρίμηνο 2028	1 ^ο Τρίμηνο 2029	2 ^ο Τρίμηνο 2029
1	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020	4ο Τρίμηνο 2024																			
2	Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	1ο Τρίμηνο 2025																			
3	Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	4ο Τρίμηνο 2025																			
4	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	1ο Τρίμηνο 2027																			
5	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας	1ο Τρίμηνο 2027																			
6	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην απαιδευματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί	1ο Τρίμηνο 2028																			
7	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	1ο Τρίμηνο 2028																			
8	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	4ο Τρίμηνο 2028																			
9	Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	4ο Τρίμηνο 2028																			
11	Αξιολόγηση έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	4ο Τρίμηνο 2028																			

α/α	Σχεδιαζόμενη Αξιολόγηση	Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης	4 ^ο Τρίμηνο 2024	1 ^ο Τρίμηνο 2025	2 ^ο Τρίμηνο 2025	3 ^ο Τρίμηνο 2025	4 ^ο Τρίμηνο 2025	1 ^ο Τρίμηνο 2026	2 ^ο Τρίμηνο 2026	3 ^ο Τρίμηνο 2026	4 ^ο Τρίμηνο 2026	1 ^ο Τρίμηνο 2027	2 ^ο Τρίμηνο 2027	3 ^ο Τρίμηνο 2027	4 ^ο Τρίμηνο 2027	1 ^ο Τρίμηνο 2028	2 ^ο Τρίμηνο 2028	3 ^ο Τρίμηνο 2028	4 ^ο Τρίμηνο 2028	1 ^ο Τρίμηνο 2029	2 ^ο Τρίμηνο 2029
12	Τελική Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	4ο Τρίμηνο 2028																			
10	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	4ο Τρίμηνο 2028																			
13	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	2ο Τρίμηνο 2029																			

ΜΕΡΟΣ Β: Ανάλυση αξιολογήσεων

Κάθε αξιολόγηση που περιλαμβάνεται στο συνοπτικό πίνακα, αναλύεται και συνοδεύεται από συμπληρωμένο Δελτίο Ταυτότητας.

Α/Α 1: Αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020

Η αξιολόγηση αφορά στο σύνολο του ΕΠ και έχει σαν στόχο να εκτιμηθεί η επίτευξη των στόχων σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος και να εξεταστούν οι παράμετροι που οδηγούν στην επίτευξή τους ή μη. Παράλληλα, σκοπός της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί κατά πόσο οι παρεμβάσεις σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν αποδοτικά σε σχέση με το κόστος τους. Εξετάζεται επίσης η καταλληλότητα των δεικτών και των οροσήμων που επιλέχθηκαν για το πλαίσιο επίδοσης του ΕΠ. Σκοπός επίσης της αξιολόγησης είναι να συνεκτιμήσει την συνεισφορά του ΕΠ στους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Για την ανάλυση των στοιχείων για τους δείκτες του προγράμματος θα χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία του ΟΠΣ, καθώς και διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Για την αξιολόγηση καταλληλότητας θα αξιοποιηθούν τα αναλυτικά στοιχεία της απογραφής ΕΛΣΤΑΤ 2021 και άλλων επίσημων πηγών

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 1 «Αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020»

α/α	1
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020
Αντικείμενο αξιολόγησης	Σκοπός της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί η επίτευξη των στόχων σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος και να εξεταστούν οι παράμετροι που οδηγούν στην επίτευξη τους ή μη. Παράλληλα σκοπός της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί κατά πόσο οι παρεμβάσεις σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται αποδοτικά σε σχέση με το κόστος τους. Τέλος σκοπός της αξιολόγησης είναι να συνεκτιμήσει την συνεισφορά του ΕΠ στους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση αφορά στο σύνολο των ειδικών στόχων του ΕΠ καθώς και στους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 Παράλληλα περιλαμβάνεται έκθεση σύνοψης των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΠ.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	Ποιος είναι ο βαθμός αποδοτικότητας των σχεδιασμένων στόχων του ΕΠ, σε σχέση με την επίτευξη των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων; Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη των σχεδιασμένων στόχων του ΕΠ, σε σχέση με την επίτευξη των επιδιωκόμενων δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων; Ποιος είναι ο βαθμός καταλληλότητας των παρεμβάσεων που υλοποιούνται σε σχέση με τις ανάγκες και την λογική της παρέμβασης; Οι δράσεις που προγραμματίστηκαν/υλοποιήθηκαν είναι αποδοτικές σε σχέση με το κόστος; Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ήταν κατάλληλος για την υλοποίηση του ΕΠ;

Μέθοδος	Ανάλυση στοιχείων δεικτών εκροών και αποτελέσματος του συστήματος παρακολούθησης 2014 – 2020. Επικαιροποίηση, συσχέτιση αναγκών με στόχους και δείκτες εκροών, αποτελέσματος.
Δεδομένα	Δείκτες εκροών και αποτελέσματος
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Ιούλιος 2024 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: Ιούνιος 2025
Εκτιμώμενος π/υ	80.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

A/A 2: Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Η αξιολόγηση αφορά στο σύνολο του ΕΠ και επιδιώκει να εκτιμηθεί η επίτευξη των στόχων σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος καθώς και να εξεταστούν οι παράμετροι που οδηγούν στην επίτευξή τους ή μη. Παράλληλα, σκοπός της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί κατά πόσο οι παρεμβάσεις σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται αποδοτικά σε σχέση με το κόστος τους. Εξετάζεται επίσης η καταλληλότητα των δεικτών και των οροσήμων που επιλέχθηκαν.

Τέλος, σκοπός της αξιολόγησης, είναι να επανεξεταστεί η καταλληλότητα των σχεδιασμένων στόχων και των επιδιωκόμενων δεικτών εκροών και αποτελέσματος σε σχέση με τις ανάγκες και τη λογική της παρέμβασης.

Για την ανάλυση των στοιχείων για τους δείκτες του προγράμματος θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία του ΟΠΣ καθώς και διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 2 «Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

α/α	1
Τίτλος αξιολόγησης	Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η αξιολόγηση αφορά στο σύνολο του Προγράμματος και επιδιώκει να εκτιμηθεί η επίτευξη των στόχων σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος καθώς και να εξεταστούν οι παράμετροι που οδηγούν στην επίτευξη τους ή μη. Παράλληλα, σκοπός της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί κατά πόσο οι παρεμβάσεις σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται αποδοτικά σε σχέση με το κόστος τους. Εξετάζεται επίσης η καταλληλότητα των δεικτών και των οροσήμων που επιλέχθηκαν. Τέλος, σκοπός της αξιολόγησης, είναι να επανεξεταστεί η καταλληλότητα των σχεδιασμένων στόχων και των επιδιωκόμενων δεικτών εκροών και αποτελέσματος σε σχέση με τις ανάγκες και τη λογική της παρέμβασης.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση αφορά στο σύνολο των ειδικών στόχων του Προγράμματος.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	Ποια η αποτελεσματικότητα – αποδοτικότητα των δράσεων που προγραμματίστηκαν/υλοποιούνται; Ποιος είναι ο βαθμός καταλληλότητας των σχεδιασμένων στόχων του Προγράμματος και των επιλεγμένων δεικτών σε σχέση με τις ανάγκες; Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός είναι κατάλληλος για την υλοποίηση του Προγράμματος;

	<p>Ποιος είναι ο βαθμός αποδοτικότητας των σχεδιασμένων στόχων του Προγράμματος, σε σχέση με την επίτευξη των επιδιωκόμενων δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων;</p> <p>Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η επίτευξη ή μη των σχεδιασμένων στόχων του Προγράμματος, σε σχέση με την επίτευξη των επιδιωκόμενων δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων;</p> <p>Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις συνεισφέρουν στην λογική της παρέμβασης;</p> <p>Απαιτείται αναθεώρηση για να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα;</p>
Μέθοδος	Ανάλυση στοιχείων δεικτών εκροών και αποτελέσματος συστήματος παρακολούθησης 2021 – 2027.
Δεδομένα	Δείκτες εκροών και αποτελέσματος
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Ιανουάριος 2025 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης : Ιανουάριος 2026
Εκτιμώμενος π/υ	80.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

A/A 3: Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Η αξιολόγηση των υλοποιούμενων δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας γίνεται με βάση τους επικοινωνιακούς στόχους του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, λαμβάνοντας υπόψη τα κύρια αποτελέσματα ερευνών που έχουν διεξαχθεί καθώς και την αξιολόγηση των επικοινωνιακών δράσεων που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Βασική επιδίωξη της αξιολόγησης είναι η βελτίωση των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας με στόχο:

- την διασφάλιση της διαφάνειας ως προς τη διαχείριση και υλοποίηση του προγράμματος,
- την ευαισθητοποίηση και εμπιστοσύνη στις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΕ,
- την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση πολιτών και όλων των εμπλεκόμενων φορέων (δυσνητικών δικαιούχων, οργανώσεων, εταιρών) για τις δυνατότητες χρηματοδότησης και τις διαδικασίες αξιοποίησης του προγράμματος,
- την αναγνωρισιμότητα των συγχρηματοδοτούμενων έργων,
- την ανάδειξη και την αναγνώριση της συμβολής της ΕΕ,
- την προβολή των αποτελεσμάτων των συγχρηματοδοτούμενων έργων και
- την ευαισθητοποίηση και ενεργό συμμετοχή των πολιτών σε κρίσιμους τομείς της καθημερινής τους ζωής, (κυκλική οικονομία, προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος κλπ).

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 3 «Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»

α/α	3
Τίτλος αξιολόγησης	Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Περιεχόμενο	Αποτελεσματικότητα υλοποίησης των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας
Ερωτήματα αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> – Αναγνωρισιμότητα ΕΣΠΑ, πολιτικής, Προγράμματος, πράξεων, ρόλου Ταμείων και Ένωσης – Βαθμός επίγνωσης/κατανόησης στόχων, πράξεων Προγραμμάτων ΕΣΠΑ – Πηγές πληροφόρησης πράξεων και προγραμμάτων του ΕΣΠΑ – Επάρκεια ενημέρωσης σχετικά με τις πράξεις – Προσωπική συμμετοχή ή ενδιαφέρον – Αντιλαμβανόμενο όφελος
Μέθοδος	Αποτίμηση ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας Έρευνα κοινού
Δεδομένα	Δείκτες Υλοποίησης (πχ. αριθμός δράσεων/εργαλείων κ.α.) Δείκτες Αποτελέσματος (πχ. αριθμός συμμετεχόντων σε ημερίδες, GRP's, δελτία τύπου κ.α.) Δείκτες Επίπτωσης (πχ. μετρήσιμες αλλαγές βαθμού αναγνωρισιμότητας)
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενος χρόνος ανάθεσης της αξιολόγησης: Μάρτιος 2025 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: Νοέμβριος 2025
Εκτιμώμενος π/υ	20.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

Α/Α 4: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)

Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που ενισχύουν την ανάπτυξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, την υποστήριξη της ανάπτυξης του πεδίου και την προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, καλύπτοντας βασικές ανάγκες του οικοσυστήματος.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 4 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)

α/α	4
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της προτεινόμενης αξιολόγησης αποτελεί η εκπόνηση μιας αξιολογικής έρευνας που με ολοκληρωμένο τρόπο θα αποτιμήσει την εφαρμογή των δράσεων που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων Κοινωνικής Οικονομίας & Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Η ανωτέρω αξιολόγηση θα έχει επίσης ως αντικείμενο την αποτίμηση των σχετικών παρεμβάσεων, υπό το πρίσμα της συμβολής τους στο επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Καινοτομία.
Περιεχόμενο	Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που ενισχύουν την ανάπτυξη,

	<p>υποστήριξη του πεδίου και την προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, καλύπτοντας βασικές ανάγκες του οικοσυστήματος.</p> <p>Ειδικότερα, η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής θα αφορά ενδεικτικά τις ακόλουθες δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις στήριξης υφιστάμενων ή νέων κοινωνικών επιχειρήσεων ΚΑΛΟ (επιχορήγηση για δημιουργία θέσεων εργασίας, για ίδρυση νέων επιχειρήσεων, δικτύωση, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, υποστήριξη λειτουργίας θερμοκοιτίδων, κλπ.)
<p>Κριτήριο αξιολόγησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνάφεια ▪ Συνοχή ▪ Αποτελεσματικότητα ▪ Αποδοτικότητα ▪ Προστιθέμενη αξία
<p>Ερωτήματα αξιολόγησης</p>	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων ανάπτυξης, υποστήριξης και προώθησης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, ήταν ο πλέον κατάλληλος με κριτήρια όπως η αντιμετώπιση σημαντικών αναγκών των εγχειρημάτων Κ.Α.Λ.Ο. και διαχρονικών αναγκών για την ανάπτυξη του πεδίου σε περιφερειακό επίπεδο; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι περιφερειακές δράσεις κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας; Πως εξειδικεύθηκαν οι δράσεις με βάση την προγενέστερη εμπειρία υλοποίησης (όπου υλοποιήθηκαν); ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Επικαιροποιημένου Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Καινοτομία; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός και υποστήριξε την ανάπτυξη ενός οικοσυστήματος ευνοϊκού για να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των δράσεων; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο τις ανάγκες του πεδίου; <p>Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των δράσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλε στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων; ▪ σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών δράσεων όσον αφορά τους δείκτες εισροών (προϋπολογισμοί – δαπάνες) και εκροών σε επίπεδο εξειδίκευσης δράσεων, προκηρύξεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και ολοκληρωθέντων έργων; ▪ ποια η σχέση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικείμενου με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες; Υπάρχουν αποκλίσεις και πού σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό; Υπάρχουν αποκλίσεις από τα αρχικά μοναδιαία κόστη; Πώς πρέπει να διαφοροποιηθούν αυτά; ▪ εκτιμάται ότι είναι δυνατό να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων με τους διατιθέμενους πόρους με βάση την εμπειρία υλοποίησης τους; ▪ ποια ήταν τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση; Με ποιους μηχανισμούς/λύσεις αντιμετωπίστηκαν; <p>Προστιθέμενη αξία</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος για την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο; ποιος ο βαθμός κάλυψης των διαχρονικών αναγκών του πεδίου; ποια η αξία της εταιρικής σχέσης και της συνεργασίας στην επίλυση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων με καινοτόμα προσέγγιση; ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση Στατιστική ανάλυση Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του Προγράμματος Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Οριζόντια Αξιολόγηση η οποία θα διενεργηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία.
Διάρκεια	6 μήνες <ul style="list-style-type: none"> Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: 3ος του 2026 Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: 9ος του 2026 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2ος του 2027
Εκτιμώμενος π/υ	36.000€ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

A/A 5: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (περιφερειακή αξιολόγηση με κοινές τεχνικές προδιαγραφές για όλες τις Περιφέρειες).

Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που σχετίζονται με την Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 4.11 της Προτεραιότητας 5.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 5 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας»

α/α	5
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που σχετίζονται με την Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας έχοντας ως αντικείμενο την αποτίμηση των βασικών χαρακτηριστικών και των προκλήσεων που

	<p>προκύπτουν σε περιφερειακό επίπεδο στην παροχή καθολικών, ποιοτικών και προσβάσιμων υπηρεσιών ΜΦΥ και ΠΦΥ.</p> <p>Η αξιολόγηση θα λάβει υπόψη της το σύνολο των παρεμβάσεων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται, αποτιμώντας και τη συμβολή τους στην Εθνική Στρατηγική, τον Οδικό Χάρτη και το Σχέδιο Δράσης για την Αποϊδρυματοποίηση και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ.</p>
Περιεχόμενο	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που σχετίζονται με την Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Ειδικότερα, η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής θα αφορά <u>ενδεικτικά</u> τις ακόλουθες δράσεις:</p> <p><i>Ενίσχυση υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενίσχυση Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας ▪ Ενίσχυση Κινητών Ομάδων Υγείας (ΚΟΜΥ) <p><i>Υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδα (LTC)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δράση υποστήριξης μακροχρόνιας φροντίδας σε επίπεδο τοπικής κοινότητας <p><i>Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού ΑΜΕΑ, ηλικιωμένων κ.λ.π.</i></p>
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνάφεια ▪ Συνοχή ▪ Αποτελεσματικότητα ▪ Αποδοτικότητα ▪ Προστιθέμενη αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, ήταν ο πλέον κατάλληλος με κριτήρια όπως η αντιμετώπιση σημαντικών αναγκών των ωφελούμενων; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι δράσεις; Πως εξειδικεύθηκαν οι δράσεις με βάση την προγενέστερη εμπειρία υλοποίησης; ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής, του Οδικού Χάρτη και του Σχεδίου Δράσης για την Αποϊδρυματοποίηση; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός για να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των δράσεων; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο τις ανάγκες των ωφελούμενων; <p>Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των δράσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλε στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων; ▪ σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών δράσεων όσον αφορά τους δείκτες εισροών (προϋπολογισμοί – δαπάνες) και εκροών σε επίπεδο εξειδίκευσης δράσεων, προκηρύξεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και ολοκληρωθέντων έργων; ▪ ποια η σχέση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικείμενου με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες; Υπάρχουν αποκλίσεις και πού σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το

	<p>σχεδιασμό; Υπάρχουν αποκλίσεις από τα αρχικά μοναδιαία κόστη; Πώς πρέπει να διαφοροποιηθούν αυτά;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ εκτιμάται ότι είναι δυνατό να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων με τους διατιθέμενους πόρους με βάση την εμπειρία υλοποίησης τους; ▪ ποια προβλήματα καταγράφηκαν στην πράξη; Με ποιους μηχανισμούς/λύσεις αντιμετωπίστηκαν; <p>Προστιθέμενη αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος για την παροχή καθολικών, ποιοτικών και προσβάσιμων υπηρεσιών ΜΦΥ και ΠΦΥ; ▪ ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Ποια τα οφέλη για την ομάδα στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση ▪ Στατιστική ανάλυση ▪ Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δείκτες εκρών και αποτελέσματος του Προγράμματος ▪ Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ ▪ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ▪ Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας ▪ Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ▪ ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	<p>Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία. Οι προδιαγραφές θα είναι κοινές για όλες τις Περιφέρειες και θα εκπονηθούν από την ΕΥΣΕΚΤ.</p>
Διάρκεια	<p>9 μήνες</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: 3ος του 2026 ▪ Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: 9ος του 2026 ▪ Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2ος του 2027.
Εκτιμώμενος π/υ	54.000€ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

Α/Α 6: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας : Εγγύηση για το Παιδί (περιφερειακή αξιολόγηση με κοινές τεχνικές προδιαγραφές για όλες τις Περιφέρειες)

Αντικείμενο της προτεινόμενης αξιολόγησης αποτελεί η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής ενεργητικών παρεμβάσεων του Προγράμματος που σχετίζονται με την πρόωθηση της αναδοχής και της αποϊδρυματοποίησης.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 6 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας : Εγγύηση για το Παιδί»

α/α	6
------------	---

Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας : Εγγύηση για το Παιδί
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο της προτεινόμενης αξιολόγησης αποτελεί η εκπόνηση μιας αξιολογικής έρευνας που θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενεργητικών παρεμβάσεων του Περιφερειακού Προγράμματος που σχετίζονται με την προώθηση της αναδοχής και της αποϊδρυματοποίησης.
Περιεχόμενο	<p>Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Προγράμματος που σχετίζονται την προώθηση της αναδοχής και της αποϊδρυματοποίησης.</p> <p>Ειδικότερα, η αποτίμηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής θα αφορά <u>ενδεικτικά</u> τις ακόλουθες δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων μετασχηματισμού, υποστηρίζοντας την επανένωση των παιδιών με την οικογένειά τους ή τη μετάβαση σε άλλες μορφές φροντίδας (Αναδοχή, ΣΗΔ εφήβων) ▪ Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης ▪ Υλοποίηση σχεδίων του μετασχηματισμού των υπηρεσιών για την αποϊδρυματοποίηση παιδιών (Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας) ▪ Ενίσχυση του θεσμού της αναδοχής, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής, για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης παιδιών που χρειάζονται εναλλακτική φροντίδα, και την προώθηση της αποϊδρυματοποίησης.
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνάφεια ▪ Συνοχή ▪ Αποτελεσματικότητα ▪ Αποδοτικότητα ▪ Προστιθέμενη αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, ήταν ο πλέον κατάλληλος με κριτήρια όπως η αντιμετώπιση σημαντικών αναγκών των παιδιών; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι πιλοτικού χαρακτήρα δράσεις; ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Πιλοτικού Προγράμματος <i>Εγγύηση για το Παιδί</i>; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων υπήρξε συνεκτικός για να ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ των δράσεων; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο τις ανάγκες των παιδιών και των κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας; <p>Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο οι διαδικασίες και το οργανωτικό σχήμα για το σχεδιασμό, την επιλογή των δράσεων, την υλοποίηση και τη διαχείριση αυτών συνέβαλε στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων; ▪ σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι των σχετικών δράσεων όσον αφορά τους δείκτες εισροών (προϋπολογισμοί – δαπάνες) και εκροών σε επίπεδο εξειδίκευσης δράσεων, προκηρύξεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και ολοκληρωθέντων έργων; ▪ ποια η σχέση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικείμενου με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες; Υπάρχουν αποκλίσεις και πού σε

	<p>σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό; Υπάρχουν αποκλίσεις από τα αρχικά μοναδιαία κόστη; Πώς πρέπει να διαφοροποιηθούν αυτά;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ εκτιμάται ότι είναι δυνατό να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι των σχετικών παρεμβάσεων με τους διατιθέμενους πόρους με βάση την εμπειρία υλοποίησής τους; ▪ ποια ήταν τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση; Με ποιους μηχανισμούς/λύσεις αντιμετωπίστηκαν; <p>Προστιθέμενη αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος για την αποϊδρυματοποίηση των παιδιών; ▪ ποια είναι τα αναγνωρίσιμα/μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων; Ποια τα οφέλη για την ομάδα στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές; ▪ Πως προβλέπεται να συνεχίσουν οι δράσεις μετά την πιλοτική εφαρμογή;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση ▪ Στατιστική ανάλυση ▪ Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δείκτες εκρών και αποτελέσματος του Προγράμματος ▪ Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ ▪ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ▪ Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας ▪ Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ▪ ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	<p>Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία. Οι προδιαγραφές θα είναι κοινές για όλες τις Περιφέρειες και θα εκπονηθούν από την ΕΥΣΕΚΤ.</p>
Διάρκεια	<p>9 μήνες</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: 3ος του 2027 ▪ Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: 9ος του 2027 ▪ Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2ος του 2028.
Εκτιμώμενος π/υ	54.000€ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

A/A 7: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)

Αντικείμενο της προτεινόμενης αξιολόγησης είναι η αποτίμηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης ενεργητικών δράσεων και ολοκληρωμένων παρεμβάσεων του Προγράμματος που ενισχύουν την κοινωνική ένταξη, την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την προώθηση στην απασχόληση, την προώθηση της ισότητας, κλπ. Η αξιολόγηση θα εστιαστεί σε γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 7 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών»

α/α	7
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενεργητικών δράσεων και ολοκληρωμένων παρεμβάσεων του Περιφερειακού Προγράμματος που ενισχύουν την κοινωνική ένταξη, την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την προώθηση στην απασχόληση, την προώθηση της ισότητας, κλπ. Η αξιολόγηση θα εστιαστεί σε γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και θα αποτιμήσει και τη συμβολή στους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων
Περιεχόμενο	Η προτεινόμενη αξιολόγηση θα αποτιμήσει: Α. το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων θετικής διάκρισης για γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες. Β. την οριζόντια διάσταση της ισότητας του φύλου στο σύνολο των δράσεων του ΕΚΤ+
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνάφεια ▪ Συνοχή ▪ Προστιθέμενη αξία ▪ Αντίκτυπος
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Συνάφεια</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, έλαβε υπόψη τη διάσταση του φύλου; ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων, έλαβε υπόψη την πολλαπλή ευαλωτότητα; ▪ με ποιο μηχανισμό εξειδικεύονται οι δράσεις θετικής διάκρισης; Ποιες ανάγκες καλύπτουν; Πως εξειδικεύθηκαν οι δράσεις με βάση την προγενέστερη εμπειρία υλοποίησης; ▪ ποια η συμβολή των δράσεων στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων; <p>Συνοχή</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ κατά πόσο ο σχεδιασμός των δράσεων κάλυψε με ολοκληρωμένο τρόπο θέματα ισότητας; <p>Προστιθέμενη αξία</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποια η προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση των δράσεων θετικής διάκρισης του Προγράμματος για τις γυναίκες; ▪ ποια τα οφέλη για την ομάδα στόχο; Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές; <p>Αντίκτυπος</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ποιος ο βαθμός συμμετοχής των γυναικών στις δράσεις; Συνάδουν με τις δημογραφικές στατιστικές ή άλλες μελέτες σχετικές με την ομάδα στόχο; ▪ ποια τα μετρήσιμα αποτελέσματα των δράσεων υπέρ των γυναικών; Πως βιώνουν τα αποτελέσματα αυτά οι γυναίκες; Είναι βιώσιμα σε βάθος χρόνου; ▪ ο αναμενόμενος αντίκτυπος είναι μόνιμος; ▪ ποιες ανάγκες δεν καλύπτονται;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ διαπιστώνονται διαφορές στα οφέλη μεταξύ υπομάδων γυναικών; ▪ υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση των θετικών δράσεων; (δράσεις αποκλειστικά για γυναίκες) και αν ναι σε ποιους τομείς;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δευτερογενής έρευνα και ανάλυση ▪ Στατιστική ανάλυση ▪ Ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων στις ομάδες ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups), συνεντεύξεις ή μελέτες περίπτωσης (case studies).
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δείκτες εκρών και αποτελέσματος του Προγράμματος ▪ Χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ ▪ Στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ▪ Στοιχεία πρωτογενούς έρευνας ▪ Στοιχεία δευτερογενούς έρευνας ▪ ΤΔΠ και στοιχεία από ενδεχόμενες μελέτες για την εξειδίκευση των παρεμβάσεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Οριζόντια Αξιολόγηση η οποία θα διενεργηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ Ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή μετά από διαγωνιστική διαδικασία
Διάρκεια	9 μήνες <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: 3ος του 2027 ▪ Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: 9ος του 2027 ▪ Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 2ος του 2028.
Εκτιμώμενος π/υ	54.000€ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

A/A 8: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αφορά στην αξιολόγηση των Ειδικών Στόχων: RSO1.3, RSO2.1, RSO2.4, RSO2.7, RSO 5.1 και RSO 5.2 των Προτεραιοτήτων 1, 2 και 6 του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 και ειδικότερα των δράσεων αυτών, που συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 8 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ»

α/α	8
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Αντικείμενο αξιολόγησης	Σκοπός της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί η συνεισφορά από την υλοποίηση δράσεων που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση αφορά στους Ειδικούς Στόχους: RSO1.3, RSO2.1, RSO2.4, RSO2.7, RSO 5.1 και RSO 5.2, των Προτεραιοτήτων 1, 2 και 6 του Προγράμματος, που συνεισφέρουν χρηματοδοτικά σε δράσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα

	Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	Ποια είναι τα επιθυμητά και μη επιθυμητά αποτελέσματα στο φυσικό περιβάλλον της Κρήτης από τις παρεμβάσεις που υλοποιούνται; Πως επιτυγχάνεται η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου; Πως αποτιμάται η προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής; Πως επιτυγχάνεται η ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών; Τι ποσοστό πληθυσμού αποκτά πρόσβαση σε νέες ή βελτιωμένες πράσινες υποδομές; Ποιο είναι το ποσοστό των αποβλήτων που οδηγείται σε διαλογή; Ποιος είναι ο ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων υπηρεσιών δημόσιων συγκοινωνιών; Ποιος είναι ο ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία;
Μέθοδος	Θα χρησιμοποιηθεί βασικά η Theory based μέθοδος αξιολόγησης σε συνδυασμό με ποσοτικές εκτιμήσεις για την επιβεβαίωση των συμπερασμάτων.
Δεδομένα	Δείκτες εκρών και αποτελέσματος Δεδομένα υλοποίησης των δράσεων (κόστος, χρονοδιάγραμμα κλπ)
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενος χρόνος ανάθεσης της αξιολόγησης: Φεβρουάριος 2028 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: Νοέμβριος 2028
Εκτιμώμενος π/υ	30.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

A/A 9: Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Στόχος της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων των Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης του Προγράμματος μέσω των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ). Στο πλαίσιο αυτό θα αξιολογηθούν ενδεικτικά οι διαδικασίες προετοιμασίας και σχεδιασμού, οι τρόποι και οι προϋποθέσεις επιλογής των περιοχών ΟΧΕ και υλοποίησης των παρεμβάσεων καθώς και η προστιθέμενη αξία των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν βάσει ολοκληρωμένων Στρατηγικών ΟΧΕ σε σχέση με μεμονωμένες αντίστοιχες παρεμβάσεις. Παράλληλα θα πρέπει να αξιολογηθεί η συνάφεια των στρατηγικών ΟΧΕ με τους στόχους του Προγράμματος καθώς και οι παράγοντες στους οποίους οφείλεται η επιτυχία ή αποτυχία της υλοποίησης.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 9 «Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»

α/α	9
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Στόχος της αξιολόγησης είναι η αποτίμηση των χωρικών εργαλείων ΟΧΕ του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, κυρίως ως προς την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια και τις επιπτώσεις.
Περιεχόμενο	1. Αξιολόγηση των χωρικών εργαλείων ως προς τη φάση σχεδιασμού των στρατηγικών με εξέταση των παρακάτω παραμέτρων:

	<ul style="list-style-type: none"> • Εδαφικές περιοχές εφαρμογής χωρικών εργαλείων σε σχέση με τις εξειδικεύσεις του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδιασμού. • Χρηματοδότηση (Ειδικόί Στόχοι, Πεδία Παρέμβασης) σε σχέση με τα χωροταξικά χαρακτηριστικά, τις ανάγκες και τη δυναμική των περιοχών εφαρμογής. • Επάρκεια της κλίμακας παρέμβασης. • Χρονοδιάγραμμα σχεδιασμού εφαρμογής και ταχύτητα ενεργοποίησης. <p>2. Αποτελεσματικότητα του συστήματος διακυβέρνησης όπως διαμορφώθηκε στο πλαίσιο των εγκεκριμένων στρατηγικών (Αποτίμηση επιχειρησιακής ενεργοποίησης – Διάσταση διακυβέρνησης).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εύρος συμμετοχής εμπλεκομένων στη διαβούλευση κατά τη φάση του σχεδιασμού και της εφαρμογής • Τρόπος και διαδικασίες διακυβέρνησης <p>3. Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης των στρατηγικών που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων, και της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών υλοποίησης ως προς την εξέλιξη των επιμέρους έργων και παρεμβάσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προκηρύξεις, υποβολές, αξιολογήσεις, εγκρίσεις έργων και παρεμβάσεων στο πλαίσιο της κάθε στρατηγικής. • Ενεργοποίηση των συμπεριλαμβανομένων έργων της κάθε στρατηγικής (νομικές δεσμεύσεις, απορροφήσεις έργων – δράσεων – υποδράσεων). <p>4. Αξιολογική αποτίμηση (Διάσταση υιοθέτησης ολοκληρωμένων τοποκεντρικών στρατηγικών)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διευκόλυνση των συνεργειών με άλλες παρεμβάσεις, εργαλεία πολιτικής και στρατηγικές • Διαμόρφωση νέων διοικητικών ικανοτήτων (δεξιότητες, εμπιστοσύνη και ικανότητες των συμμετεχόντων φορέων, οργανωτικές αλλαγές δομών, συστημάτων, εργαλείων) • Ενίσχυση του κοινωνικού κεφαλαίου (δίκτυα, κανόνες, σχέσεις και αξίες που διαμορφώνουν την ποσότητα και τη συνεργατική ποιότητα των αλληλεπιδράσεων στις περιοχές εφαρμογής).
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> – Ποια η συνάφεια του χωροταξικού σχεδιασμού με τις εγκεκριμένες στρατηγικές; – Ανταποκρίνεται η στρατηγική στα χαρακτηριστικά της περιοχής εφαρμογής και ενισχύει την δυναμική της; – Ποια είναι η χωρική-πληθυσμιακή κάλυψη των στρατηγικών, σε σχέση με τον χωροταξικό σχεδιασμό; – Ποιοι φορείς συνεισφέρουν στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή της στρατηγικής; – Πώς αξιολογούνται οι διαδικασίες εφαρμογής ΟΧΕ, από την επιλογή των περιοχών μέχρι και την υλοποίηση των δράσεων;

	<ul style="list-style-type: none"> - Σε ποιο βαθμό επετεύχθησαν οι στόχοι της χωρικής στρατηγικής όπως περιγράφονται στο Πρόγραμμα; - Σε τι ποσοστό διασφαλίστηκε ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας των παρεμβάσεων;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> - Βιβλιογραφική Έρευνα - Έγγραφα τεκμηρίωσης - Έρευνα πεδίου (Ερωτηματολόγια)
Δεδομένα	<ul style="list-style-type: none"> - Εθνικό και Περιφερειακά Χωροταξικά πλαίσια - Προσκλήσεις υποβολής στρατηγικών (περιοχές εφαρμογής, χρηματοδοτικό σχήμα, Ε.Σ., Π.Π.) - Εγκεκριμένες στρατηγικές, στόχοι στρατηγικών - Προσκλήσεις, Εγκεκριμένα έργα στρατηγικών, Δείκτες εκροών και αποτελέσματος, πορεία υλοποίησης (νομικές δεσμεύσεις & πληρωμές) από ΟΠΣ
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενος χρόνος ανάθεσης της αξιολόγησης: Ιανουάριος 2028 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: Νοέμβριος 2028
Εκτιμώμενος π/υ	30.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

Α/Α 10: Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

Στόχος της αξιολόγησης είναι να εξεταστεί το αποτέλεσμα της ενσωμάτωσης δράσεων καταπολέμησης της φτώχειας και κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού της Κρήτης.

Ειδικότερα το πρόγραμμα επιδιώκει: (α) την ενίσχυση της απασχόλησης, (β) τη μετάβαση από την ιδρυματική στη φροντίδα σε επίπεδο κοινότητας, ΑμεΑ, παιδιών και ηλικιωμένων, μέσω δράσεων που προωθούν τόσο την υποστηριζόμενη όσο και την ανεξάρτητη διαβίωσή τους, (γ) την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των παιδιών σε επισφάλεια ή ανάγκη (παιδιά που ζουν σε επισφαλή οικογενειακή κατάσταση, παιδιά που διαμένουν σε ιδρύματα, παιδιά με αναπηρίες, παιδιά μεταναστών και προσφύγων ή ΡΟΜΑ), μέσω δράσεων που εδράζονται στους βασικούς πυλώνες: προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, στέγαση και διατροφή, (δ) την Κοινωνική Ένταξη ευάλωτων ομάδων μέσω της προώθησης του θεσμού της αναδοχής, της συμμετοχής μειονεκτουσών ομάδων στον αθλητισμό, πολιτισμό, την ενεργό κοινωνική ζωή, την υποστήριξη εφήβων σε υποβαθμισμένες περιοχές και την ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και τη συνέχιση υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας του ΠΕΠ 2014-2020.

Το πρόγραμμα υποστηρίζει τη λειτουργία ανοικτών δομών Φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ, τη συνέχιση της λειτουργίας δομών ΠΦΥ, ψυχικής υγείας, καταπολέμησης των εξαρτήσεων με σταδιακή έξοδο από τη συγχρηματοδότηση, αλλά και τη λειτουργία νέων δομών με συγκεκριμένη στόχευση, συμβάλλοντας περαιτέρω στη βελτίωση της υγείας του πληθυσμού.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 10 «Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ»

α/α	10
------------	----

Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αξιολόγηση των δράσεων των Ειδικών Στόχων 4.1, 4.6, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11 και 4.12 της Προτεραιότητας 5 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
Περιεχόμενο	Αξιολόγηση δράσεων: <ul style="list-style-type: none"> - Συμβουλευτικής – κατάρτισης – πιστοποίησης - πρακτικής άσκησης- mentoring ανέργων - Ενίσχυσης κοινωνικών επιχειρήσεων - Ανάπτυξης και ενδυνάμωση της μαθησιακής υποστήριξης μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για ισότιμη πρόσβαση και συμπερίληψη στην εκπαίδευση όλων των βαθμίδων. - Λειτουργίας των ΚΔΑΠ/ΣΤΕΜ - Ενίσχυσης της ενεργού συμμετοχής των ΑμεΑ και λοιπών μειονεκτουσών ομάδων στην κοινωνική ζωή - Αντιμετώπισης του ψηφιακού αποκλεισμού των ηλικιωμένων - Για την για την αύξηση της συμμετοχής των υπηκόων τρίτων χωρών στην απασχόληση και την κοινωνική τους ενσωμάτωση. - Για την βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων ομάδων, όπως οι Ρομά, στην εκπαίδευση και την απασχόληση και για την προώθηση της κοινωνικής ένταξής τους - Λειτουργίας Κοινωνικών Δομών - Ενίσχυσης Υπηρεσιών Υγείας και υποστήριξης της πρόσβασης στη μακροχρόνια φροντίδα - Υποστήριξης παιδιών και εφήβων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Εγγύηση για το Παιδί»
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα Αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> - Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί και ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης ή μη επίτευξής τους; - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις ικανοποίησαν τις ανάγκες των δικαιούχων; - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις συνεισέφεραν στη λογική της παρέμβασης; - Οι παρεμβάσεις λειτούργησαν αποτελεσματικά σε σχέση με το κόστος; - Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ήταν κατάλληλος για την υλοποίηση των παρεμβάσεων; - Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές (θετικές και αρνητικές) που παρατηρήθηκαν μπορούν να αποδοθούν στις συγκεκριμένες παρεμβάσεις; - Οι ειδικοί στόχοι των παρεμβάσεων είναι συμβατοί με άλλες δράσεις, τομεακές και εθνικές πολιτικές στο πλαίσιο των οποίων υλοποιούνται οι παρεμβάσεις; - Σε ποιο βαθμό οι υποστηριζόμενες παρεμβάσεις εντάχθηκαν σε εθνικές πολιτικές;
Μέθοδος	Δευτερογενής ανάλυση στοιχείων παρακολούθησης των δικαιούχων/ πρωτογενής ποσοτική έρευνα με χρήση ερωτηματολογίων ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups) ή case studies.
Δεδομένα	Στοιχεία από τα συστήματα παρακολούθησης των δικαιούχων καθώς και τα στοιχεία που θα προκύψουν από την έρευνα του μελετητή. Σε ότι αφορά τη δευτερογενή ανάλυση των στοιχείων για τους δείκτες του προγράμματος θα χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία του ΟΠΣ.

Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Νοέμβριος 2027 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: Νοέμβριος 2028
Εκτιμώμενος π/υ	80.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

A/A 11: Αξιολόγηση έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Η αξιολόγηση αφορά σε 5 έργα του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, τα οποία έχουν επιλεγεί ως έργα Στρατηγικής Σημασίας και τα οποία ικανοποιούν τα παρακάτω κριτήρια:

1. Έργα με σημαντική συμβολή στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα.
2. Έργα με σημαντική συμβολή στην απασχόληση, την ανάπτυξη και την συνοχή.
3. Έργα σημαντικά για την περιφερειακή και τοπική οικονομία.
4. Εμβληματικά έργα λόγω μεγέθους / συμμετοχής στο Πρόγραμμα.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 11 «Αξιολόγηση έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»

α/α	11
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η αξιολόγηση αφορά στα έργα Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, όπως αυτά αποτυπώνονται στο Προσάρτημα 3: Κατάλογος σχεδιαζόμενων πράξεων στρατηγικής σημασίας με χρονοδιάγραμμα, του εγκεκριμένου Προγράμματος. Οι σχεδιαζόμενες πράξεις Στρατηγικής Σημασίας είναι: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπλαση Ανατολικής Τάφρου Ενετικών Οχυρώσεων Παλιάς Πόλης Χανίων 2. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΜΕΓΑΡΟΥ ΚΟΘΡΗ 3. Επεμβάσεις βελτίωσης Οδικής Ασφάλειας Περιφερειακού Οδικού Δικτύου 4. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ 5. Δίκτυα Αποχέτευσης και Εγκατάσταση επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων των παραλιακών οικισμών Κουτσουρά Μακρύ Γιαλού Δήμου Ιεράπετρας και Ανάληψης Δήμου Σητείας ΠΕ Λασιθίου
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση του σχεδιασμού, του χρονοπρογραμματισμού και της εξέλιξης της υλοποίησης των έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	– Οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται αντιμετωπίζουν σημαντικές ανάγκες και συνάδουν με τις στρατηγικές προτεραιότητες του προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027; Ο βαθμός επίτευξης των στόχων που ετέθησαν κρίνεται ικανοποιητικός;

	<ul style="list-style-type: none"> - Προσδιορισμός κρίσιμων παραμέτρων ώστε τα έργα στρατηγικής σημασίας να είναι αποτελεσματικά. - Οι παρεμβάσεις ικανοποιούν διαπιστωμένες ανάγκες των δικαιούχων; - Τα έργα που υλοποιούνται λειτουργούν κατά τρόπο αποτελεσματικό σε σχέση με το κόστος; - Προσδιορισμός παραγόντων βιωσιμότητας των έργων και διατήρησης του οφέλους μετά την ολοκλήρωσή τους. - Διερεύνηση συνέργειας και συμπληρωματικότητας με άλλα έργα του Προγράμματος ΚΡΗΤΗ 2021-2027.
Μέθοδος	Ανάλυση στοιχείων δεικτών εκροών και αποτελέσματος, στοιχείων παρακολούθησης της υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων στο Πρόγραμμα "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027.
Δεδομένα	Δείκτες εκροών και αποτελέσματος Δεδομένα υλοποίησης των πράξεων
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενη ημερομηνία ανάθεσης της αξιολόγησης: Φεβρουάριος 2028 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: Νοέμβριος 2028
Εκτιμώμενος π/υ	25.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

A/A 12: Τελική Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Η αξιολόγηση των υλοποιούμενων δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας γίνεται με βάση τους επικοινωνιακούς στόχους του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, λαμβάνοντας υπόψη τα κύρια αποτελέσματα ερευνών που έχουν διεξαχθεί καθώς και την αξιολόγηση των επικοινωνιακών δράσεων που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Βασική επιδίωξη της αξιολόγησης είναι η βελτίωση των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας με στόχο:

- την διασφάλιση της διαφάνειας ως προς τη διαχείριση και υλοποίηση του προγράμματος,
- την ευαισθητοποίηση και εμπιστοσύνη στις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΕ,
- την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση πολιτών και όλων των εμπλεκόμενων φορέων (δυνητικών δικαιούχων, οργανώσεων, εταιριών) για τις δυνατότητες χρηματοδότησης και τις διαδικασίες αξιοποίησης του προγράμματος,
- την αναγνωρισιμότητα των συγχρηματοδοτούμενων έργων,
- την ανάδειξη και την αναγνώριση της συμβολής της ΕΕ,
- την προβολή των αποτελεσμάτων των συγχρηματοδοτούμενων έργων και
- την ευαισθητοποίηση και ενεργό συμμετοχή των πολιτών σε κρίσιμους τομείς της καθημερινής τους ζωής, (κυκλική οικονομία, προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος κλπ).

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 12 «Τελική Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»

α/α	12
Τίτλος αξιολόγησης	Τελική Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Αντικείμενο αξιολόγησης	Μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
Περιεχόμενο	Αποτελεσματικότητα υλοποίησης των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας Εκτίμηση της αναγνωρισιμότητας του προγράμματος
Ερωτήματα αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> - Αναγνωρισιμότητα του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, των έργων που χρηματοδότησε, του ρόλου των Ταμείων της Ένωσης κλπ - Βαθμός επίγνωσης/κατανόησης στόχων, πράξεων Προγραμμάτων ΕΣΠΑ - Πηγές πληροφόρησης πράξεων και προγραμμάτων του ΕΣΠΑ - Επάρκεια ενημέρωσης σχετικά με τις πράξεις - Τήρηση υποχρεώσεων δικαιούχων σχετικά με τα μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης - Προσωπική συμμετοχή ή ενδιαφέρον - Αντιλαμβανόμενο όφελος
Μέθοδος	Αποτίμηση ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας Έρευνα κοινού
Δεδομένα	Δείκτες Υλοποίησης (πχ. αριθμός δράσεων/εργαλείων κ.α.) Δείκτες Αποτελέσματος (πχ. αριθμός συμμετεχόντων σε ημερίδες, GRP's, δελτία τύπου κ.α.) Δείκτες Επίπτωσης (πχ. μετρήσιμες αλλαγές βαθμού αναγνωρισιμότητας)
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενη ημερομηνία ανάθεσης της αξιολόγησης: Μάρτιος 2028 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: Νοέμβριος 2028
Εκτιμώμενος π/υ	20.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

Α/Α 13: Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Η Αξιολόγηση Επιπτώσεων είναι ανακεφαλαιωτική και έχει σαν στόχο να εκτιμήσει τη συνεισφορά των παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο, εξάγοντας συμπεράσματα σχετικά με τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις του. Ειδικότερα, θα εκτιμηθεί αφενός η επίτευξη ή μη των στόχων που είχαν τεθεί, τόσο κατά τον αρχικό σχεδιασμό, όσο και κατά τις αναθεωρήσεις του και αφετέρου η σύνδεση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων που παρατηρήθηκαν με την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος. Επιπλέον, στόχος της αξιολόγησης είναι και η ανάδειξη της συνέργειας και συμπληρωματικότητας του Προγράμματος με άλλα Προγράμματα ή/και χρηματοδοτικά μέσα για την επίτευξη των αναμενόμενων επιπτώσεων.

Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης με α/α 13 «Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027»

α/α	13
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητά τους.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα καλύψει το σύνολο των Προτεραιοτήτων και των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα

	Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία
Ερωτήματα Αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> - Ποιος είναι ο βαθμός αποδοτικότητας των σχεδιασμένων στόχων του ΕΠ, σε σχέση με την επίτευξη των επιδιωκόμενων δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων; - Σε ποιους παράγοντες οφείλονται η επίτευξη ή μη των σχεδιασμένων στόχων του ΕΠ, σε σχέση με την επίτευξη των επιδιωκόμενων δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων; - Ποιος είναι ο βαθμός καταλληλότητας των παρεμβάσεων που υλοποιούνται σε σχέση με τις ανάγκες και την λογική της παρέμβασης; - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις έχουν ικανοποιήσει τις ανάγκες των δικαιούχων που έχουν επιλεγεί; - Τα παραγόμενα οφέλη για τους ωφελούμενους και οι επιπτώσεις των παρεμβάσεων θα διατηρηθούν και μετά τη λήξη της χρηματοδότησης; - Οι δράσεις που προγραμματίστηκαν/υλοποιούνται είναι αποδοτικές σε σχέση με το κόστος ; - Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός είναι κατάλληλος για την υλοποίηση του ΕΠ; - Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές (θετικές και αρνητικές) που παρατηρήθηκαν μπορούν να αποδοθούν στις υλοποιούμενες παρεμβάσεις; - Ποιος είναι ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων με παρεμβάσεις που χρηματοδοτήθηκαν από άλλα προγράμματα;
Μέθοδος	Επεξεργασία δεδομένων που αφορούν σε: δείκτες εκροών και αποτελέσματος, στοιχεία υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων, όπως αυτά αποτυπώνονται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ. Ανάλυση προηγούμενων αξιολογήσεων
Δεδομένα	Δείκτες εκροών και αποτελέσματος Οι προηγούμενες αξιολογήσεις του Προγράμματος
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός Αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης : Ιούνιος 2028 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: Ιούνιος 2029
Εκτιμώμενος π/υ	80.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)

Πίνακας 3: Ενδεικτικός πίνακας σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
1	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	2ο Τρίμηνο 2025	80.000	Το σύνολο των Ειδικών Στόχων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Το σύνολο των Αξόνων Προτεραιότητας του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020
2	Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	1ο Τρίμηνο 2026	80.000	Το σύνολο των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΤΠΑ ΕΚΤ+	Το σύνολο των Προτεραιοτήτων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
3	Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	Διαμορφωτική	Αποτελεσματικότητα υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας	Εξωτερική Αξιολόγηση	4ο Τρίμηνο 2025	20.000	Το σύνολο των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΤΠΑ ΕΚΤ+	Το σύνολο των Προτεραιοτήτων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
4	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Συνάφεια Συνοχή Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Προστιθέμενη αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	1ο Τρίμηνο 2027	36.000	Ειδικός Στόχος 4.1 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΚΤ+	Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
5	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Συνάφεια Συνοχή Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα	Εξωτερική Αξιολόγηση	1ο Τρίμηνο 2027	54.000	Ειδικός Στόχος 4.11 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΚΤ+	Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
	που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας		Προστιθέμενη αξία						
6	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην αποϊδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το Παιδί	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Συνάφεια Συνοχή Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Προστιθέμενη αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	1ο Τρίμηνο 2028	54.000	Ειδικοί Στόχοι 4.11 και 4.12 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΚΤ+	Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
7	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027 που αφορούν στην ενίσχυση των ευάλωτων γυναικών (οριζόντια αξιολόγηση: ΕΥΣΕΚΤ)	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη αξία Αντίκτυπος	Εξωτερική Αξιολόγηση	1ο Τρίμηνο 2028	54.000	Ειδικοί Στόχοι 4.1, 4.6, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΚΤ+	Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
8	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	4ο Τρίμηνο 2028	30.000	Ειδικοί Στόχοι 1.3, 2.1, 2.4, 2.7, 5.1, 5.2 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΤΠΑ	Προτεραιότητα 1, 2 & 6 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
9	Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	4ο Τρίμηνο 2028	30.000	Ειδικοί Στόχοι 5.1 και 5.2 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΤΠΑ	Προτεραιότητα 6 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
10	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027, που συμβάλουν στην ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	4ο Τρίμηνο 2028	80.000	Ειδικοί Στόχοι 4.1, 4.6, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΚΤ+	Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
11	Αξιολόγηση έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	4ο Τρίμηνο 2028	25.000	Ειδικοί Στόχοι 2.5, 3.2, 4.6 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΤΠΑ	Προτεραιότητα 2, 3 & 4 του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
12	Τελική Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας Εκτίμηση της αναγνωρισιμότητας του προγράμματος	Εξωτερική Αξιολόγηση	4ο Τρίμηνο 2028	20.000	Το σύνολο των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΤΠΑ ΕΚΤ+	Το σύνολο των Προτεραιοτήτων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
13	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	Ανακεφαλαιωτική Εφαρμογής	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Συνάφεια Συνοχή Προστιθέμενη Αξία	Εξωτερική Αξιολόγηση	2ο Τρίμηνο 2029	80.000	Το σύνολο των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027	ΕΤΠΑ ΕΚΤ+	Το σύνολο των Προτεραιοτήτων του Προγράμματος "ΚΡΗΤΗ" 2021-2027
	ΣΥΝΟΛΟ					643.000			

